

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0137/2013

28.3.2013

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με μια Ατζέντα για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις
(2012/2234(INI))

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Ria Oomen-Ruijten

Συντάκτης γνωμοδότησης (*): Thomas Mann, Επιτροπή Οικονομικών και
Νομισματικών Θεμάτων(*) Συνδεδεμένες επιτροπές – Άρθρο 50 του
Κανονισμού

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	21
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	26
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	38
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ.....	43
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	51

(*) Συνδεδεμένη επιτροπή – Άρθρο 50 του Κανονισμού

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με μια Ατζέντα για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις

(2012/2234(INI))

το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 2012, με τίτλο «Πράσινη Βίβλος για επαρκή, βιώσιμα και ασφαλή ευρωπαϊκά συνταξιοδοτικά συστήματα» (COM)(2010)0365) και το σχετικό ψήφισμά του της 3ης Φεβρουαρίου 2011¹,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 16ης Φεβρουαρίου 2012, με τίτλο «Λευκή Βίβλος - μια Ατζέντα για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις» (COM)2012)0055),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 16ης Φεβρουαρίου 2012, «Λευκή Βίβλος - μια Ατζέντα για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις»²,
- έχοντας υπόψη την έκθεση που εκπόνησαν από κοινού η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας με τίτλο "Η επάρκεια των συντάξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2010-2050" (Έκθεση για την επάρκεια 2012),
- έχοντας υπόψη την έκθεση που εκπόνησαν από κοινού η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής «Έκθεση για τη δημογραφική γήρανση το 2012: οικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις των 27 κρατών μελών της ΕΕ (2010-2060)³,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 23ης Νοεμβρίου 2011 με τίτλο «Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2012» (COM(2011)0815) και το σχετικό ψήφισμά του της 31ης Ιανουαρίου 2012⁴,
- έχοντας υπόψη την απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2010 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Οκτωβρίου 2008 σχετικά με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας, συμπεριλαμβανομένης της

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2011)0058.

² ΕΟΚΕ, SOC/457, 12 Ιουλίου 2012

³ ISBN 978-92-79-22850-6

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0047

⁵ ΕΕ L 308, 24.11.2010, σ. 46

παιδικής φτώχειας, στην ΕΕ¹,

- έχοντας υπόψη τη διακήρυξη του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών (2012): Η Πορεία το Μέλλον (SOC 992/SAN 322) της 7ης Δεκεμβρίου 2012,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A7-0137/2013),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απόψεις του Κοινοβουλίου για την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής του 2010 «Για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις» εκφράστηκαν στο γνήσιμά του της 3ης Φεβρουαρίου 2011·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χειρότερη οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση των τελευταίων δεκαετιών μεταμορφώθηκε σε μια βαθιά κοινωνική κρίση και κρίση του δημοσίου χρέους που έπληξε έντονα τα συνταξιοδοτικά εισοδήματα εκατομμυρίων πολιτών της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση αυτή κατέδειξε ότι οι ευρωπαϊκές οικονομίες είναι αλληλεξαρτώμενες και ότι καμία χώρα δεν δύναται πλέον να εγγυηθεί από μόνη της την επάρκεια, την ασφάλεια και τη βιωσιμότητα των συστημάτων της κοινωνικής προστασίας·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συντάξεις αποτελούν την κύρια πηγή εισοδήματος των ηλικιωμένων Ευρωπαίων και ότι έχουν ως στόχο να τους εξασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο και οικονομική ανεξαρτησία· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά ταύτα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 22% περίπου των γυναικών άνω των 75 ετών ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού άνω των 75 ετών είναι γυναίκες·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρώτη φουρνιά της λεγόμενης γενιάς της πληθυσμιακής έκρηξης («baby boom») έφθασε στην ηλικία της συνταξιοδότησης, καθιστώντας σημερινή πραγματικότητα τη δημογραφική πρόκληση που εθεωρείτο κάποτε σενάριο του μέλλοντος, και ότι ο αριθμός των προσώπων άνω των 60 ετών θα αυξάνεται κατά περισσότερο από δύο εκατομμύρια ετησίως·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ακόμη και χωρίς να συνεκτιμάται η οικονομική κρίση, οι δημογραφικές τάσεις και η εξέλιξη της παραγωγικότητας προαναγγέλλουν ένα οικονομικό σενάριο χαμηλής ανάπτυξης για τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, με δείκτες οικονομικής ανάπτυξης αισθητά χαμηλότερους εκείνων που καταγράφηκαν τις τελευταίες δεκαετίες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε ήδη τον Μάρτιο του 2011 τη

---

¹ ΕΕ C 9Ε, 15.1.2010, σ. 11.

στρατηγική τριών αξόνων της Στοκχόλμης με στόχο: την ταχεία μείωση του δημόσιου χρέους, την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης και των επιπέδων παραγωγικότητας και τη μεταρρύθμιση των συστημάτων συνταξιοδότησης, υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας φροντίδας·

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρνητικές συνέπειες της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης της Ευρώπης όσον αφορά τους μισθούς και την απασχόληση θα επιτείνουν στο μέλλον τους κινδύνους φτώχειας των ηλικιωμένων·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση της ανεργίας και οι απογοητευτικές αποδόσεις των χρηματοπιστωτικών αγορών έχουν πλήξει τόσο τα διανεμητικά συστήματα όσο και τα συστήματα που βασίζονται στην κεφαλαιοποίηση·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή συνιστά να αυξηθεί το ελάχιστο ύψος των συντάξεων με σκοπό την παροχή συνταξιοδοτικών εισοδημάτων πάνω από το όριο της φτώχειας·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα συνιστούν ένα ουσιαστικό στοιχείο των ευρωπαϊκών κοινωνικών προτύπων, με βασικό και αδιαπραγμάτευτο σκοπό την εγγύηση αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου στα ηλικιωμένα άτομα· ότι η παροχή συντάξεων εξακολουθεί να είναι αρμοδιότητα των κρατών μελών·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιωσιμότητα της πολιτικής για τις συντάξεις δεν αφορά μόνο δημοσιονομικά ζητήματα· ότι οι ιδιωτικές αποταμιεύσεις, τα ποσοστά της ανεργίας και οι προβλεπόμενες δημογραφικές εξελίξεις διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της βιωσιμότητας·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο της τρέχουσας συζήτησης που πραγματοποιείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τα συνταξιοδοτικά συστήματα αντιμετωπίζονται πολύ συχνά ως απλό βάρος για τα δημόσια οικονομικά παρά ως βασικό μέσο για την καταπολέμηση της φτώχειας των ηλικιωμένων και την ανακατανομή των οικονομικών πόρων στη διάρκεια της ζωής του ατόμου και στην κοινωνία·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνταξιούχοι συνιστούν μια ιδιαίτερα σημαντική καταναλωτική ομάδα και ότι οποιαδήποτε διακύμανση της καταναλωτικής τους συμπεριφοράς έχει σοβαρό αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε πολλές χώρες της ΕΕ τα ποσοστά γονιμότητας παραμένουν χαμηλά, οδηγώντας σε μελλοντική μείωση του αριθμού των ατόμων σε ηλικία εργασίας·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η κινητικότητα μεταξύ των κρατών μελών είναι περιορισμένη και μόνο το 3 % των πολιτών της ΕΕ σε ηλικία εργασίας κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ¹·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μελέτη «Γυναίκες που ζουν μόνες: επικαιροποίηση»², η οποία εκπονήθηκε κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας

¹ ΟΟΣΑ (2012), “Mobility and migration in Europe”, σελίδα 63. Από: OECD Economic Surveys: European Union 2012, Εκδόσεις ΟΟΣΑ.

² <http://www.europarl.europa.eu/committees/fr/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=79590>

των Φύλων του Κοινοβουλίου, καταδεικνύει ότι ορισμένα από τα υπάρχοντα συστήματα συνταξιοδότησης είναι πιθανό να επιδεινώνουν τις ανισότητες ανάμεσα στα φύλα, ιδίως όσον αφορά τις γυναίκες που ζουν μόνες·

- IZ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έγγραφο εργασίας του ΟΟΣΑ αριθ. 116 σχετικά με την κοινωνία, την απασχόληση και τη μετανάστευση, με τίτλο «Μαγειρική, φροντίδα και εθελοντισμός: η μη αμειβόμενη εργασία ανά τον κόσμο»¹, καταδεικνύει τη σημασία της μη αμειβόμενης εργασίας που δεν έχει ακόμα αναγνωριστεί στα εθνικά συνταξιοδοτικά συστήματα·
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ΕΕ, το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων ηλικίας μεταξύ 55 και 64 ετών είναι μόλις 47,4% ενώ το ίδιο ποσοστό για τις γυναίκες είναι μόνο 40,2%· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένες χώρες της ΕΕ μόνο το 2% του συνόλου των κενών θέσεων εργασίας καλύπτεται από άτομα ηλικίας 55 ετών και άνω· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εν λόγω χαμηλά ποσοστά απασχόλησης προκαλούν ενδογενεακό χάσμα συνταξιοδότησης μεταξύ ανδρών και γυναικών, καθώς και διαγενεακό χάσμα το οποίο έχει ως αποτέλεσμα σημαντικές διαφορές μεταξύ των γενεών όσον αφορά τους οικονομικούς πόρους·
- IO. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα διαφέρουν σημαντικά τόσο εντός όσο και μεταξύ των κρατών μελών, π.χ. όσον αφορά το εύρος της χρηματοδότησης, το επίπεδο συμμετοχής της κυβέρνησης, τη δομή της διαχείρισης, τον τύπο των αξιώσεων, τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, τον βαθμό συλλογικότητας και αλληλεγγύης και ότι, συνεπώς, δεν υφίσταται κοινή τυπολογία σε επίπεδο ΕΕ·

Εισαγωγή

1. παρατηρεί ότι οι εθνικοί προϋπολογισμοί υφίστανται έντονες πιέσεις και ότι σε πολλά κράτη μέλη μειώθηκαν οι συνταξιοδοτικές παροχές λόγω της σοβαρής κλιμάκωσης της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης· λυπάται για τις σοβαρές περικοπές στις οποίες προέβησαν τα κράτη μέλη που έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση, και οι οποίες ώθησαν πολλούς συνταξιούχους στη φτώχεια ή στην απειλή φτώχειας·
2. τονίζει την ανάγκη η ΕΕ και τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν την τρέχουσα και μελλοντική βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων και να προσδιορίσουν τις βέλτιστες πρακτικές και τις στρατηγικές πολιτικής που μπορούν να οδηγήσουν στην ασφαλέστερη και πιο αποτελεσματική από άποψη κόστους παροχή συντάξεων εντός των κρατών μελών·
3. υπογραμμίζει την πιθανότητα ενός οικονομικού σεναρίου που θα χαρακτηρίζεται μακροπρόθεσμα από χαμηλή ανάπτυξη, γεγονός που θα απαιτήσει από τα κράτη μέλη να εξυγιάνουν τους προϋπολογισμούς τους και να μεταρρυθμίσουν τα δημόσια οικονομικά τους υπό συνθήκες λιτότητας· συμφωνεί με την άποψη που εκφράζεται στη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής ότι είναι ανάγκη να συγκροτηθούν επικουρικές επαγγελματικές συντάξεις βασιζόμενες στην κεφαλαιοποίηση, πέρα από την προτεραιότητα της διασφάλισης των οικογενειακών, δημόσιων συντάξεων που θα εξασφαλίζουν τουλάχιστον ένα αξιοπρεπές

---

¹ Miranda, V., *Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World*, OECD Social, Employment and Migration Working Papers, No. 116, OECD Publishing (2011).

βιοτικό επίπεδο σε όλους τους ηλικιωμένους·

4. υπογραμμίζει ότι τα δημόσια συνταξιοδοτικά συστήματα του πρώτου πυλώνα παραμένουν η κύρια πηγή εισοδήματος για τους συνταξιούχους· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι στη Λευκή Βίβλο η Επιτροπή δεν τονίζει επαρκώς τη σημασία των οικουμενικών δημόσιων συνταξιοδοτικών συστημάτων του πρώτου πυλώνα που θα εξασφαλίζουν τουλάχιστον τους πάντες από τη φτώχεια· καλεί τα κράτη μέλη – σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020 για αύξηση της απασχόλησης και καταπολέμηση της φτώχειας – να συνεχίσουν να επιδιώκουν πιο ενεργές και χωρίς αποκλεισμούς στρατηγικές για την αγορά εργασίας ώστε να μειωθεί ο λόγος της οικονομικής εξάρτησης μεταξύ μη ενεργών ατόμων και ατόμων που εργάζονται· καλεί τους κοινωνικούς εταίρους και τα κράτη μέλη να συνδυάσουν τις μεταρρυθμίσεις αυτές με τη διαρκή βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την εφαρμογή προγραμμάτων δια βίου κατάρτισης που οδηγούν σε πιο υγιείς και μακρόπνοες επαγγελματικές σταδιοδρομίες έως τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης, αυξάνοντας έτσι τον αριθμό των ατόμων που καταβάλλουν συνταξιοδοτικές εισφορές, προκειμένου επίσης να αποφευχθεί η αύξηση των δημόσιων δαπανών για συντάξεις που θα έθετε σε κίνδυνο τα βιώσιμα δημόσια οικονομικά· καλεί τα κράτη μέλη να μεταρρυθμίσουν τα συστήματά τους του πρώτου πυλώνα κατά τρόπο ώστε να λαμβάνονται επίσης υπόψη τα χρόνια καταβολής εισφορών·
5. καλεί τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν διεξοδικά την ανάγκη για εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματά τους του πρώτου πυλώνα, λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή στο προσδόκιμο ζωής και τη μεταβολή της σχέσης μεταξύ συνταξιούχων, ανέργων, και οικονομικά ενεργών προσώπων– έτσι ώστε να εξασφαλίζεται αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο και οικονομική ανεξαρτησία των ηλικιωμένων, ιδίως όσων ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες·
6. διαπιστώνει ότι η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση και οι προκλήσεις που θέτει η γήρανση του πληθυσμού έχουν καταστήσει σαφή τον ευάλωτο χαρακτήρα των συνταξιοδοτικών συστημάτων, τόσο των διανεμητικών όσο και εκείνων που χρηματοδοτούνται μέσω κεφαλαιοποίησης· συνιστά μια προσέγγιση "πολλαπλών πυλώνων" στο συνταξιοδοτικό, η οποία θα συνίσταται σε συνδυασμούς των κατωτέρω:
  - i. μια καθολική, διανεμητική, δημόσια σύνταξη·
  - ii. μια επαγγελματική, επικουρική σύνταξη μέσω κεφαλαιοποίησης, που θα απορρέει από συλλογικές συμβάσεις σε εθνικό, κλαδικό ή εταιρικό επίπεδο και θα είναι προσιτή σε όλους τους εμπλεκόμενους εργαζόμενους·

Τονίζει ότι η σύνταξη του πρώτου πυλώνα μόνη της, ή σε συνδυασμό με τη σύνταξη του δεύτερου πυλώνα (ανάλογα με τις εθνικές θεσμικές ρυθμίσεις ή τη νομοθεσία) πρέπει να στοιχειοθετεί ένα αξιοπρεπές εισόδημα υποκατάστασης με βάση τις προηγούμενες αποδοχές του εργαζόμενου, η οποία θα συμπληρώνεται, ει δυνατόν από:

- iii. μια εξατομικευμένη σύνταξη του τρίτου πυλώνα με βάση προσωπικές αποταμιεύσεις, με δίκαια κίνητρα, προσανατολισμένη σε εργαζόμενους χαμηλών εισοδημάτων, αυτοαπασχολούμενους και άτομα με ελλιπή έτη καταβολής εισφορών όσον αφορά το επαγγελματικό τους συνταξιοδοτικό σύστημα·

καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν την καθιέρωση ή τη διατήρηση παρομοίων ή αναλόγων οικονομικά και κοινωνικά βιώσιμων συστημάτων όταν δεν υπάρχουν ήδη· ζητεί από την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε κάθε ισχύουσα ή μελλοντική νομοθεσία στον συνταξιοδοτικό τομέα να ευνοεί και να σέβεται πλήρως αυτή την προσέγγιση·

7. αναγνωρίζει το δυναμικό των φορέων που παρέχουν επαγγελματικές και ατομικές συντάξεις ως ουσιαστικών και αξιόπιστων μακροπρόθεσμων μέσων επένδυσης στην οικονομία της ΕΕ· υπογραμμίζει την προσδοκώμενη συνεισφορά τους για την υλοποίηση των μεγάλων στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που αφορούν τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία περισσότερων και ποιοτικά καλύτερων θέσεων απασχόλησης, καθώς και τις κοινωνίες με λιγότερους αποκλεισμούς· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την επικείμενη πρωτοβουλία της Επιτροπής να εκπονήσει Πράσινη Βίβλο σχετικά με τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις· καλεί την Επιτροπή να μην υπονομεύσει το δυναμικό επένδυσης και να σέβεται τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των συνταξιοδοτικών ταμείων και των άλλων φορέων συντάξεων όταν θεσπίζει νέους ή όταν τροποποιεί τους υφιστάμενους κανονισμούς της ΕΕ, κυρίως κατά την αναθεώρηση της οδηγίας σχετικά με τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών·
8. καλεί την Επιτροπή να προβεί σε αποτίμηση των σωρευτικών αποτελεσμάτων της νομοθεσίας για τη χρηματοπιστωτική αγορά – π.χ. κανονισμός για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών (EMIR), οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID) και αναθεωρημένη οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRD IV) – στα συνταξιοδοτικά ταμεία του δεύτερου πυλώνα και στην ικανότητά τους να πραγματοποιούν επενδύσεις στην πραγματική οικονομία και να συμπεριλάβει σχετική αναφορά στην επικείμενη πράσινη βίβλο για τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις·
9. υπενθυμίζει τη στρατηγική της Λισαβόνας 2000-2010, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συζήτησαν διεξοδικά, κατά τη διάρκεια μιας δεκαετίας, το ζήτημα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων όσον αφορά την μακροοικονομική και μικροοικονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης, με αποτέλεσμα την έκδοση ειδικών συστάσεων ανά χώρα βάσει της Συνθήκης, πολλές από τις οποίες αφορούσαν άμεσα ή έμμεσα τη διασφάλιση επαρκών και βιώσιμων συντάξεων· εκφράζει τη λύπη του για τη μη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν περιορίσει σε σημαντικό βαθμό τον αντίκτυπο της κρίσης·
10. επικροτεί τη δημοσίευση δύο διεξοδικών εκθέσεων υψηλής ποιότητας, της "Εκθεσης για τη δημογραφική γήρανση του 2012"¹ και της "Εκθεσης για την επάρκεια"² του 2012, που εξετάζουν τη μακροπρόθεσμη επάρκεια και βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων σε όλα τα κράτη μέλη· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι πτυχές της επάρκειας και της βιωσιμότητας των συντάξεων καλύπτονται σε χωριστές εκθέσεις ιδιαίτερα τεχνικού χαρακτήρα· καλεί επείγοντως την Επιτροπή και το Συμβούλιο να

¹ European Commission, *The 2012 Ageing Report: Economic and budgetary projections for the 27 EU Member States (2010-2060)*, Brussels, May 2011.

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf

² 'Pension Adequacy in the European Union 2010-2050', a report prepared jointly by the Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission and the Social Protection Committee, 23 May 2012, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7105&type=2&furtherPubs=yes>

δημοσιεύσουν μια ενοποιημένη, συνοπτική και μη τεχνική περίληψη για τον πολίτη, η οποία να προσφέρει τη δυνατότητα στους πολίτες της ΕΕ να αξιολογήσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το εθνικό συνταξιοδοτικό σύστημά τους σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ·

11. υπογραμμίζει τη σημασία μιας ενιαίας μεθόδου υπολογισμού της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και του μεριδίου σε αυτήν των υποχρεώσεων που αφορούν τις συντάξεις·
12. πρεσβεύει την άποψη ότι είναι ουσιαστικής σημασίας να επιτευχθεί συναίνεση μεταξύ των κυβερνήσεων και των κοινωνικών εταίρων, με στόχο την εξεύρεση αποτελεσματικής λύσης στη συνταξιοδοτική πρόκληση, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να αυξηθεί στα περισσότερα κράτη μέλη ο αριθμός των ετών καταβολής εισφορών και να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας και η δια βίου μάθηση, ώστε να μπορούν οι πολίτες να εργάζονται τουλάχιστον έως τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης, αλλά και πέρα από αυτήν εάν το επιθυμούν·
13. προτείνει να γίνεται, για οποιαδήποτε συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, η δέουσα διαβούλευση με εκπροσώπους όλων των ηλικιακών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των ηλικιωμένων, οι οποίοι αισθάνονται ιδιαίτερα τον αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται ισορροπημένα και δίκαια αποτελέσματα και να διατηρείται η μέγιστη συναίνεση μεταξύ των γενεών·
14. χαιρετίζει την κατευθυντήρια γραμμή της Λευκής Βίβλου η οποία προτείνει να δοθεί έμφαση στην εξισορρόπηση μεταξύ των ετών εργασίας και των ετών σύνταξης, στην ανάπτυξη της επικουρικής επαγγελματικής και ιδιωτικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης και στην ενίσχυση των ενωσιακών εργαλείων παρακολούθησης των συντάξεων, ενώ παράλληλα τονίζει τη σημασία της αύξησης των γνώσεων των πολιτών σχετικά με τις συντάξεις·

Αύξηση των ποσοστών απασχόλησης και εξισορρόπηση μεταξύ των ετών εργασίας και των ετών σύνταξης

15. υπογραμμίζει ότι η εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, στόχος των οποίων είναι να αυξηθεί το ποσοστό απασχόλησης και να δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να εργάζονται έως τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης και έτσι να μειωθεί το ποσοστό οικονομικής εξάρτησης, έχει πρωταρχική σημασία προκειμένου να δημιουργηθούν τα φορολογικά έσοδα και οι κοινωνικές και συνταξιοδοτικές εισφορές που απαιτούνται για την εξυγίανση των προϋπολογισμών των κρατών μελών και τη χρηματοδότηση επαρκών, βιώσιμων και ασφαλών συνταξιοδοτικών συστημάτων· τονίζει ότι αυτές οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να πραγματοποιηθούν με διαφάνεια ώστε να δοθεί στους πολίτες η δυνατότητα να προβλέψουν εγκαίρως τις συνέπειες που μπορεί να έχουν αυτές οι μεταρρυθμίσεις· τονίζει ότι υπάρχει κίνδυνος η ανεργία, και οι θέσεις εργασίας χαμηλού εισοδήματος, μερικής απασχόλησης και άτυπης απασχόλησης μπορεί να οδηγήσουν στην απόκτηση μερικών μόνο συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, ενισχύοντας τη φτώχεια στην τρίτη ηλικία·
16. καλεί τα κράτη μέλη : να προβούν σε ολοκληρωμένα μέτρα ενεργής πολιτικής για την αγορά εργασίας· να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την καταπολέμηση της αδήλωτης

εργασίας, της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής, επίσης με στόχο τη διασφάλιση δίκαιου ανταγωνισμού· να προβλέψουν πόρους για την αντιμετώπιση της αύξησης του δημοσίου κόστους των συνταξιοδοτούμενων πολιτών· και να προωθήσουν την ποιοτική απασχόληση, μεταξύ άλλων προσφέροντας ολοκληρωμένες συμβουλές και στήριξη σε όσους αναζητούν εργασία και επιτρέποντας σε μέλη ιδιαίτερος ευπαθών ομάδων να βρίσκουν εργασία·

17. παρατηρεί την τελευταία υπόδειξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο της Ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης 2013, ως προς την ανάγκη μεταρρυθμίσεων στα συνταξιοδοτικά συστήματα· επισημαίνει ωστόσο, ότι σε πολλά κράτη μέλη θα έπρεπε να αποτελεί προτεραιότητα στην εξίσωση της πραγματικής με τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης·
18. εκφράζει επιδοκιμασία για τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν κατάλληλα και βιώσιμα συστήματα συνταξιοδότησης στις ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο το 2012 στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
19. παρατηρεί ότι περισσότερο από το 17% των ανθρώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σήμερα ηλικίας 65 ετών και άνω και ότι, σύμφωνα με τις προγνώσεις της Eurostat, ο αριθμός αυτός θα αυξηθεί σε 30% έως το 2060·
20. υπογραμμίζει την επιτάχυνση της πίεσης που ασκεί η δημογραφική εξέλιξη στους εθνικούς προϋπολογισμούς και τα συνταξιοδοτικά συστήματα, τώρα που συνταξιοδοτείται η πρώτη φουρνιά της λεγόμενης γενιάς της πληθυσμιακής έκρηξης («baby boom»)· διαπιστώνει τις άνισες προόδους και φιλοδοξίες των κρατών μελών όσον αφορά τη διατύπωση και την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που αποσκοπούν στην αύξηση των ποσοστών απασχόλησης, στην προοδευτική εξάλειψη των καθεστώτων πρόωρης συνταξιοδότησης και στην αξιολόγηση, σε επίπεδο κράτους μέλους και μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους, της ανάγκης για βιώσιμη εναρμόνιση τόσο της νόμιμης όσο και της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής· επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη που δεν θέτουν σήμερα σε εφαρμογή βαθμιαίες μεταρρυθμίσεις, κινδυνεύουν να βρεθούν αργότερα σε μια θέση όπου θα αναγκασθούν να εφαρμόσουν τις μεταρρυθμίσεις βίαια και με σημαντικές κοινωνικές συνέπειες·
21. επαναλαμβάνει την έκκληση για στενή εξάρτηση των συνταξιοδοτικών παροχών από τα χρόνια εργασίας και τα ασφάλιστρα που έχουν καταβληθεί («αναλογιστική δικαιοσύνη»), προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι πολίτες που εργάζονται περισσότερο και επί μακρότερο θα απολαμβάνουν καλύτερη σύνταξη λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις περιόδους απομάκρυνσης από την αγορά εργασίας λόγω της φροντίδας σε εξαρτώμενα πρόσωπα· συνιστά στα κράτη μέλη όπως, κατόπιν διαβούλευσης με τους αρμόδιους εταίρους, να απαγορεύσουν την υποχρεωτική συνταξιοδότηση όταν ο εργαζόμενος φθάνει στη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης, δίνοντας τη δυνατότητα σε όσους μπορούν και επιθυμούν να συνεχίσουν να εργάζονται και μετά τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης, ή να συνταξιοδοτούνται σταδιακά, λαμβάνοντας υπόψη ότι η παράταση της περιόδου καταβολής εισφορών σε συνδυασμό με μείωση της περιόδου προσβασιμότητας στις παροχές μπορεί να βοηθήσει τους εργαζόμενους να μειώσουν ταχέως οποιοδήποτε συνταξιοδοτικό κενό·

22. υπογραμμίζει ότι η ιδέα που κρύβεται πίσω από τα καθεστάτα πρόωρης συνταξιοδότησης, ήτοι να επιτρέπεται στους πιο ηλικιωμένους εργαζόμενους να αποχωρούν πρόωρα ώστε να ελευθερωθούν θέσεις για τους νέους, αποδείχθηκε εμπειρικά εσφαλμένη, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη που παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχόλησης μεταξύ των νέων είναι επίσης εκείνα που καταγράφουν τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχόλησης μεταξύ των πιο ηλικιωμένων εργαζομένων·
23. καλεί τους κοινωνικούς εταίρους να υιοθετήσουν μια προσέγγιση κύκλου ζωής για τη διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων και να προσαρμόσουν ανάλογα τους χώρους εργασίας· ζητεί από τους εργοδότες να προτείνουν προγράμματα που να προάγουν την ενεργή και υγιή γήρανση· καλεί τους εργαζομένους να επωφεληθούν ενεργητικά από παρόμοιες προσφερόμενες δυνατότητες εκπαίδευσης και να παραμείνουν κατάλληλοι για την αγορά εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του εργάσιμου βίου τους· τονίζει την ανάγκη βελτίωσης της ένταξης των ηλικιωμένων εργαζομένων στην αγορά εργασίας, και ζητεί κοινωνικά καινοτόμες προσεγγίσεις ώστε να διευκολυνθεί η αύξηση του εργάσιμου βίου, ειδικά στα περισσότερα κοπιαστικά επαγγέλματα, με προσαρμογή των τόπων εργασίας, δημιουργία κατάλληλων χώρων εργασίας και προσφορά μιας ευέλικτης οργάνωσης της εργασίας, με τροποποιήσεις στο ωράριο και τον τύπο της εκτελούμενης εργασίας·
24. τονίζει την ανάγκη να λαμβάνονται περισσότερα προληπτικά μέτρα υγείας, να ενταθεί η επαγγελματική (επαν)εκπαίδευση και να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις εναντίον νεότερων και πιο ηλικιωμένων εργαζομένων στην αγορά εργασίας· υπογραμμίζει ως προς αυτό την ανάγκη για αποτελεσματική τήρηση και εφαρμογή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία· τονίζει ότι τα προγράμματα καθοδήγησης μπορούν να αποδειχθούν πολύτιμο εργαλείο προκειμένου να παραταθεί η παραμονή πιο ηλικιωμένων εργαζομένων στον εργάσιμο βίο και να αξιοποιηθεί η πείρα τους σε παροχή βοήθειας προς την ένταξη νέων στην αγορά εργασίας· καλεί τους κοινωνικούς εταίρους να αναπτύξουν ελκυστικά πρότυπα ευέλικτης μετάβασης από την απασχόληση στη συνταξιοδότηση·
25. καλεί επιμόνως τα κράτη μέλη να δραστηριοποιηθούν για την υλοποίηση των στόχων που διατυπώνονται στο ευρωπαϊκό σύμφωνο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (2011-2020), που αποσκοπεί στην εξάλειψη των διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών, στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου και στην προώθηση μιας καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής τόσο για τους άνδρες όσο και για τις γυναίκες· επισημαίνει ότι οι ως άνω στόχοι είναι ουσιαστικοί για την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και την καταπολέμηση της φτώχειας των εργαζομένων και ηλικιωμένων γυναικών·
26. τονίζει ότι οι ΜΜΕ αποτελούν μια από τις βασικές πηγές απασχόλησης και μεγέθυνσης στην ΕΕ και μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα και την επάρκεια των συνταξιοδοτικών συστημάτων στα κράτη μέλη·

Ανάπτυξη επικουρικής ιδιωτικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης

27. χαιρετίζει την έκκληση της Λευκής Βίβλου για την ανάπτυξη επικουρικής ιδιωτικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης μέσω κεφαλαιοποίησης, προσιτής σε όλους τους εμπλεκόμενους εργαζόμενους και, ει δυνατόν, ατομικών προγραμμάτων· υπογραμμίζει ωστόσο ότι η Επιτροπή θα ήταν προτιμότερο να συνιστά τη συλλογική, βασιζόμενη στην

αλληλεγγύη, επαγγελματική συνταξιοδοτική αποταμίευση, που κατά προτίμηση θα απορρέει από συλλογικές συμβάσεις και θα θεσπίζεται σε εθνικό, κλαδικό ή εταιρικό επίπεδο, δεδομένου ότι καθιστά δυνατή την αλληλεγγύη εντός και μεταξύ των γενεών, αντίθετα προς τα ατομικά συστήματα· τονίζει την επείγουσα ανάγκη να προωθηθούν προσπάθειες για να συγκροτηθούν, στο μέτρο του δυνατού, συστήματα επικουρικής επαγγελματικής συνταξιοδότησης·

28. σημειώνει ότι πολλά κράτη μέλη έχουν ήδη δρομολογήσει φιλόδοξα προγράμματα μεταρρύθμισης των συνταξιοδοτικών συστημάτων τα οποία έχουν στόχο τόσο τη βιωσιμότητα όσο και την επάρκεια· τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οποιαδήποτε μέτρα προτείνονται σε επίπεδο ΕΕ πρέπει να συμπληρώνουν και να μην έρχονται σε αντίθεση με τα εθνικά προγράμματα μεταρρύθμισης των συνταξιοδοτικών συστημάτων· υπενθυμίζει ότι οι συντάξεις εξακολουθούν να εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και εκφράζει την ανησυχία ότι η θέσπιση περαιτέρω ενωσιακής νομοθεσίας στον εν λόγω τομέα ενδέχεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στα συνταξιοδοτικά συστήματα κάποιων κρατών μελών, ειδικά όσον αφορά τα χαρακτηριστικά των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών συστημάτων·
29. επισημαίνει το χαμηλό κόστος διαχείρισης των (κλαδικών) συλλογικών (κατά προτίμηση μη κερδοσκοπικών) επαγγελματικών συνταξιοδοτικών μη κερδοσκοπικών συστημάτων, σε σύγκριση με τα συστήματα ατομικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης· τονίζει τη σημασία του χαμηλού κόστους διαχείρισης, δεδομένου ότι έστω και περιορισμένες, μειώσεις του κόστους μπορούν να επιτρέψουν τη σημαντική αύξηση των συντάξεων· τονίζει ωστόσο, ότι, δυστυχώς, τα εν λόγω συστήματα υφίστανται προς το παρόν μόνο σε ορισμένα κράτη μέλη·
30. καλεί επιμόνως τα κράτη μέλη και τους φορείς που είναι αρμόδιοι για τα συνταξιοδοτικά συστήματα να ενημερώνουν κατάλληλα τους πολίτες σχετικά με τα σωρευμένα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα και να τους ευαισθητοποιούν και να τους εκπαιδεύουν ώστε να μπορούν να λαμβάνουν με πλήρη γνώση αποφάσεις σχετικά με κάθε μελλοντική επικουρική συνταξιοδοτική αποταμίευση· παροτρύνει τα κράτη μέλη επίσης, να ενημερώνουν εγκαίρως τους πολίτες σχετικά με τις σχεδιαζόμενες αλλαγές στο συνταξιοδοτικό σύστημα ούτως ώστε αυτοί να μπορούν να λαμβάνουν εμπειριστατωμένες και καλά μελετημένες αποφάσεις σχετικά με τις συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις τους· καλεί τα κράτη μέλη να καταρτίσουν και να εφαρμόσουν αυστηρούς κανόνες δημοσιοποίησης σχετικά με το κόστος της διαχείρισης, τους κινδύνους και την απόδοση των επενδύσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων που βρίσκονται στο έδαφός τους·
31. αναγνωρίζει τη μεγάλη ανομοιομορφία των χαρακτηριστικών και των αποτελεσμάτων των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών συστημάτων των κρατών μελών όσον αφορά την πρόσβαση, την αλληλεγγύη, την αποδοτικότητα κόστους, τους κινδύνους και την απόδοση· εκφράζει την ικανοποίηση του για την πρόθεση της Επιτροπής να εκπονήσει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τους κοινωνικούς εταίρους, τους συνταξιοδοτικούς φορείς και άλλους ενδιαφερόμενους, έναν κώδικα χρηστής πρακτικής για τα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά καθεστώτα, όπου θα θίγονται ζητήματα όπως η καλύτερη κάλυψη των εργαζομένων, η φάση της πληρωμής, ο μερισμός και ο μετριασμός των κινδύνων, η αποδοτικότητα, και η απορρόφηση των κραδασμών σε συμφωνία με την αρχή της επικουρικότητας· τονίζει το αμοιβαίο όφελος της βελτίωσης της ανταλλαγής

βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών·

32. υποστηρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να συνεχίσει να κατευθύνει τη χρηματοδότηση από την ΕΕ – κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) – στην υποστήριξη σχεδίων που προάγουν την ενεργό και υγιή γήρανση στον τόπο εργασίας, και μέσω του προγράμματος για την κοινωνική αλλαγή και την καινοτομία (ΠΚΑΚ), να παρέχει χρηματοδοτική και πρακτική στήριξη στα κράτη μέλη και στους κοινωνικούς εταίρους που σκέπτονται να θεσπίσουν αποδοτικά από άποψη κόστους επικουρικά συστήματα συνταξιοδότησης, υπό την εποπτεία του Κοινοβουλίου·

Οι συντάξεις των μετακινουμένων εργαζομένων

33. αναγνωρίζει την έντονη ετερογένεια των συνταξιοδοτικών συστημάτων εντός της ΕΕ, υπογραμμίζοντας ωστόσο ότι είναι σημαντικό να μπορούν οι εργαζόμενοι να αλλάζουν απασχόληση είτε εντός είτε εκτός του κράτους μέλους διαμονής τους· τονίζει την ανάγκη να διασφαλισθεί για τους μετακινούμενους εργαζόμενους η απόκτηση και η διατήρηση των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών τους δικαιωμάτων· προσυπογράφει την προσέγγιση που συνιστά η Επιτροπή, δηλαδή να δίνεται έμφαση στη διασφάλιση της απόκτησης και της διατήρησης των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, και καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι τα αδρανοποιημένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των μετακινουμένων εργαζομένων θα έχουν την ίδια μεταχείριση με εκείνα των ενεργών ασφαλισμένων ή των συνταξιούχων· σημειώνει τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Επιτροπή στην εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων όσων παρακωλύουν την κινητικότητα· εκφράζει την άποψη ότι, πέρα από τους γλωσσικούς φραγμούς και τους οικογενειακούς λόγους, η κινητικότητα στην αγορά εργασίας παρεμποδίζεται από μεγάλες περιόδους άσκησης ή παράλογους ηλικιακούς περιορισμούς, και ζητεί από τα κράτη μέλη να τα χαλαρώσουν· υπογραμμίζει ότι οποιαδήποτε ενέργεια για την προώθηση της κινητικότητας πρέπει να εξισορροπείται μέσω αποτελεσματικής από άποψη κόστους παροχής επικουρικών συνταξιοδοτικών συστημάτων και πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη φύση των εθνικών συνταξιοδοτικών συστημάτων·
34. λαμβάνει υπό σημείωση την πρόταση της Επιτροπής για αξιολόγηση της ενδεχόμενης σχέσης ανάμεσα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 σχετικά με το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και σε «ορισμένα» επαγγελματικά συνταξιοδοτικά συστήματα· υπογραμμίζει τις πρακτικές δυσκολίες στις οποίες προσκόπτει η εφαρμογή του ως άνω κανονισμού στα αισθητά διαφορετικά συστήματα κοινωνικής ασφάλειας των 27 κρατών μελών· επισημαίνει την ποικιλομορφία των συνταξιοδοτικών συστημάτων στην ΕΕ και κατά συνέπεια την πολυπλοκότητα της εφαρμογής μιας προσέγγισης συντονισμού στα δεκάδες χιλιάδες πολύ διαφορετικά συνταξιοδοτικά συστήματα που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη· αμφισβητεί ως εκ τούτου τη δυνατότητα εφαρμογής μιας τέτοιας προσέγγισης στον τομέα των επικουρικών επαγγελματικών συντάξεων·
35. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν φιλόδοξη δράση με στόχο τη δημιουργία και τη διατήρηση αποτελεσματικών υπηρεσιών παρακολούθησης, ενδεχομένως στο Διαδίκτυο, που θα επιτρέπουν στους πολίτες να παρακολουθούν τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα, είτε συνδέονται με την απασχόλησή τους είτε όχι, ώστε να μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις εγκαίρως και με πλήρη γνώση της κατάστασης,

όσον αφορά την ατομική επικουρική συνταξιοδοτική αποταμίευση (τρίτος πυλώνας)· επισημαίνει την ανάγκη συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να εξασφαλισθεί η κατάλληλη συμβατότητα των εθνικών υπηρεσιών παρακολούθησης· χαιρετίζει το πιλοτικό σχέδιο της Επιτροπής επί του θέματος και ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι το πιλοτικό σχέδιο θα συμπληρωθεί από μια εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με τα οικονομικά οφέλη της παροχής ολοκληρωμένων πληροφοριών στους πολίτες της ΕΕ σχετικά με τις συντάξεις κατά προσιτό τρόπο·

36. σημειώνει ότι, όταν αναπτυχθούν πλήρως, οι υπηρεσίες παρακολούθησης των συντάξεων θα πρέπει στην ιδανική περίπτωση να καλύπτουν όχι μόνο τις επαγγελματικές συντάξεις, αλλά και τα συστήματα του τρίτου πυλώνα και τις εξατομικευμένες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του πρώτου πυλώνα·
37. προβληματίζεται σχετικά με τη σκοπιμότητα δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού συνταξιοδοτικού ταμείου για τους ερευνητές·
38. θεωρεί ότι το γεγονός ότι οι άνθρωποι εν γένει ζουν μια μεγαλύτερη, υγιέστερη ζωή με μεγαλύτερη ευημερία αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της σύγχρονης κοινωνίας· ζητεί την υιοθέτηση θετικού πνεύματος στον διάλογο σχετικά με τη γήρανση, ώστε αφενός να απαντηθεί ενεργητικά η σημαντική αλλά αντιμετωπίσιμη πρόκληση που θέτει η γήρανση και, αφετέρου, να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες που συνεπάγεται η γήρανση και η οικονομία της τρίτης ηλικίας· αναγνωρίζει τον ιδιαίτερα ενεργό και πολύτιμο ρόλο που διαδραματίζουν οι ηλικιωμένοι στις κοινωνίες μας·

Επανεξέταση της οδηγίας IORP

39. τονίζει ότι στόχος της αναθεώρησης της οδηγίας σχετικά με τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (οδηγία IORP) θα πρέπει να είναι η διατήρηση της επάρκειας, της ασφάλειας και της βιωσιμότητας των επαγγελματικών συντάξεων σε ολόκληρη την Ευρώπη, μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που θα ευνοεί περαιτέρω την πρόοδο της εθνικής και της εσωτερικής αγοράς σε αυτόν τον τομέα, μέσω της παροχής ενισχυμένης προστασίας στους σημερινούς και τους μελλοντικούς συνταξιούχους και μέσω της ευέλικτης προσαρμογής στη σημαντική διασυννοριακή και διατομεακή ποικιλομορφία των υπαρχόντων συστημάτων·
40. φρονεί ότι η εξασφάλιση της συμμόρφωσης των ενωσιακών συνταξιοδοτικών συστημάτων του δεύτερου πυλώνα με εύρωστες ρυθμίσεις προληπτικής εποπτείας είναι βασικός παράγοντας για να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας για τα μέλη και τους δικαιούχους και για να εξασφαλιστεί ο σεβασμός της εντολής της G20, σύμφωνα με την οποία όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υπόκεινται σε κατάλληλες ρυθμίσεις και εποπτεία·
41. ζητεί να σέβονται οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ τις επιλογές που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη όσον αφορά τους συνταξιοδοτικούς φορείς του δεύτερου πυλώνα·
42. τονίζει ότι οποιοδήποτε περαιτέρω ρυθμιστικό έργο της ΕΕ σχετικά με τις διασφαλίσεις πρέπει να βασίζεται σε εμπεριστατωμένη ανάλυση του αντίκτυπου, η οποία θα πρέπει να προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι παρεμφερή προϊόντα πρέπει να υπόκεινται στα ίδια

πρότυπα προληπτικής εποπτείας, να εξασφαλίζει την καταβολή επαρκών εισφορών και την κινητικότητα των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης, και να έχει ως συνολικό στόχο την προστασία των κεκτημένων δικαιωμάτων των εργαζομένων· τονίζει ότι οποιοδήποτε περαιτέρω ρυθμιστικό έργο με αντικείμενο τις διασφαλίσεις σε επίπεδο ΕΕ πρέπει επίσης να βασίζεται σε ενεργό διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους ενδιαφερόμενους παράγοντες και στη γνήσια κατανόηση και τον σεβασμό των εθνικών ιδιαιτεροτήτων· τονίζει ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις πολιτισμικές, κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες κάθε κράτους μέλους· τονίζει ότι όλοι οι συνταξιοδοτικοί φορείς του δεύτερου πυλώνα, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή τους, θα πρέπει να υπόκεινται σε ανάλογες και εύρωστες ρυθμίσεις που να λαμβάνουν υπόψη τους τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεών τους, και συγκεκριμένα αυτά που είναι εστιασμένα στο μακροπρόθεσμο μέλλον·

43. επιμένει ότι οι συντάξεις του δεύτερου πυλώνα, ανεξάρτητα από τους φορείς που τις παρέχουν, δεν πρέπει να τίθενται σε κίνδυνο από ρυθμίσεις της ΕΕ που δεν λαμβάνουν υπόψη τους τον μακροπρόθεσμο ορίζοντά τους·
44. θεωρεί ότι οι προτάσεις της Επιτροπής όσον τις διασφαλίσεις δεν πρέπει απλώς να εντοπίζουν και να λαμβάνουν υπόψη τους τις διαφορές μεταξύ των εθνικών συστημάτων, αλλά πρέπει επίσης να εφαρμόζουν την αρχή «ίδιοι κίνδυνοι, ίδιοι κανόνες» σε κάθε εθνικό σύστημα και αντίστοιχο πυλώνα· τονίζει ότι τα μέτρα πρέπει να τηρούν πιστά την αρχή της αναλογικότητας από πλευράς στάθμισης των στόχων και των οφελών έναντι της οικονομικής, διοικητικής και τεχνικής επιβάρυνσης και να λαμβάνουν υπόψη τους την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ κόστους και οφελών·
45. θεωρεί σκόπιμες, όσον αφορά τις ποιοτικές διασφαλίσεις, τις συστάσεις που αφορούν ζητήματα ενισχυμένης διαχείρισης επιχειρήσεων και διαχείρισης κινδύνων καθώς και την ενισχυμένη διαφάνεια και την υποχρέωση δημοσιοποίησης των πληροφοριών καθώς και τη δημοσιοποίηση του κόστους και τη διαφάνεια των επενδυτικών στρατηγικών και θεωρεί επίσης ότι οι συστάσεις αυτές θα πρέπει να προωθηθούν στο πλαίσιο οποιασδήποτε αναθεώρησης, με την επιφύλαξη των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· σημειώνει ότι, δεδομένων των σημαντικών διαφορών μεταξύ των κρατών μελών, η σύγκλιση των ποιοτικών διασφαλίσεων σε επίπεδο ΕΕ είναι βραχυπρόθεσμα περισσότερο εφικτή από τη σύγκλιση των ποσοτικών διασφαλίσεων·
46. δεν είναι πεπεισμένο, με δεδομένες τις πληροφορίες που υπάρχουν επί του παρόντος, ότι θα ήταν σκόπιμη η θέσπιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο απαιτήσεων σχετικά με την αποτίμηση των ιδίων κεφαλαίων και του ισολογισμού· απορρίπτει, σύμφωνα με το εν λόγω σκεπτικό, την αναθεώρηση της οδηγίας IORP, η οποία αποσκοπεί στην επίτευξη αυτού του στόχου· πιστεύει, ωστόσο, ότι η μελέτη ποσοτικού αντίκτυπου (QIS) που διενεργεί επί του παρόντος η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ), καθώς και πιθανές αναλύσεις που θα καταρτισθούν εν συνεχεία αυτής της μελέτης, θα πρέπει να ληφθούν πλήρως υπόψη σε αυτό το πλαίσιο πολιτικής· τονίζει ότι εάν πρόκειται να θεσπιστούν αργότερα αυτές οι απαιτήσεις, η άμεση εφαρμογή των απαιτήσεων της οδηγίας Φερεγγυότητα II στα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (IORP) δεν θα είναι το κατάλληλο μέσο·
47. τονίζει ότι η οδηγία IORP εφαρμόζεται μόνο στα εθελοντικά συνταξιοδοτικά συστήματα

και δεν καλύπτει κανένα μέσο που αποτελεί τμήμα του υποχρεωτικού δημόσιου συνταξιοδοτικού συστήματος·

48. τονίζει ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ ασφαλιστικών προϊόντων και IORP· υπογραμμίζει ότι οποιαδήποτε άμεση εφαρμογή των ποσοτικών απαιτήσεων της οδηγίας Φερεγγυότητα II στα IORP θα ήταν ανάρμοστη και θα μπορούσε ενδεχομένως να βλάψει τα συμφέροντα τόσο των εργαζομένων όσο και των εργοδοτών· ως εκ τούτου, αντιτίθεται σε οποιαδήποτε εφαρμογή του τύπου «αντιγραφή - επικόλληση» των απαιτήσεων της οδηγίας Φερεγγυότητα II στα IORP, ενώ ταυτόχρονα τηρεί θετική στάση έναντι μιας προσέγγισης που επιδιώκει ασφάλεια και βιωσιμότητα·
49. τονίζει ότι οι κοινωνικοί εταίροι (δηλ. οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι) έχουν κοινή ευθύνη για το περιεχόμενο των ρυθμίσεων σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις· υπογραμμίζει ότι οι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων πρέπει να αναγνωρίζονται πάντοτε, ειδικά όσον αφορά την ισορροπία μεταξύ των κινδύνων και των οφελών που επιδιώκει να επιτύχει ένα σύστημα επαγγελματικών συντάξεων·
50. θεωρεί ότι η περαιτέρω ανάπτυξη σε επίπεδο ΕΕ μοντέλων φερεγγυότητας, όπως π.χ. του μοντέλου Holistic Balance Sheet-Modell (HBS), θα είναι χρήσιμη μόνο εφόσον η εφαρμογή τους, με βάση μια εμπειριστατωμένη ανάλυση του αντίκτυπου, αποδειχθεί ρεαλιστική από πρακτική άποψη και αποτελεσματική από άποψη κόστους και οφέλους, ειδικά με δεδομένη την ποικιλομορφία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών στο εσωτερικό και μεταξύ των κρατών μελών· τονίζει ότι οποιαδήποτε περαιτέρω ανάπτυξη παραλλαγών της οδηγίας Φερεγγυότητα II ή του μοντέλου HBS δεν πρέπει να έχει ως στόχο τη θέσπιση διατάξεων τύπου Φερεγγυότητας II·
51. διαπιστώνει ότι ο σχεδιασμός των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία, η οποία περιλαμβάνει από συστήματα καθορισμένων παροχών έως συστήματα καθορισμένων εισφορών ή μικτά συστήματα· διαπιστώνει επίσης μια μεταστροφή από τα συστήματα καθορισμένων παροχών στα συστήματα καθορισμένων εισφορών ή στην καθιέρωση υποχρεωτικών χρηματοδοτούμενων πυλώνων σε ορισμένα κράτη μέλη· υπογραμμίζει ότι, με αυτόν τον τρόπο, αυξάνεται η ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια και καλύτερη πληροφόρηση των πολιτών όσον αφορά τις υπεσχημένες παροχές, τα επίπεδα του κόστους και τις επενδυτικές στρατηγικές·
52. τονίζει ότι η ιδέα της εξασφάλισης ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ εταιρειών ασφάλισης ζωής και IORP στον δεύτερο πυλώνα έχει νόημα μόνο σε ένα ορισμένο βαθμό, λόγω των σημαντικών διαφορών μεταξύ ασφαλιστικών προϊόντων και IORP και ανάλογα με το προφίλ κινδύνου, τον βαθμό ένταξης στη χρηματοπιστωτική αγορά και τον κερδοσκοπικό ή μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα κάθε συγκεκριμένου παρόχου· αναγνωρίζει ότι, δεδομένου του ανταγωνισμού μεταξύ εταιρειών ασφάλισης ζωής και IORP στον 2ο πυλώνα, είναι ουσιώδες τα προϊόντα που ενέχουν τους ίδιους κινδύνους να υπόκεινται στις ίδιες ρυθμίσεις, ούτως ώστε να αποφεύγεται η παραπλάνηση των δικαιούχων και να τους παρέχεται το ίδιο επίπεδο προληπτικής προστασίας·

Προστασία των επαγγελματικών συντάξεων των εργαζομένων σε περίπτωση αφερεγγυότητας

53. φρονεί ότι σε περίπτωση αφερεγγυότητας οι αξιώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2008/94/EK πρέπει να διασφαλίζονται με συνέπεια σε όλα τα κράτη μέλη·

54. καλεί την Επιτροπή να διενεργήσει σφαιρική επισκόπηση των εθνικών συστημάτων και μέτρων διασφάλισης και, σε περίπτωση που εντοπισθούν μείζονες ανεπάρκειες στην εν λόγω αξιολόγηση, να υποβάλει ενισχυμένες νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ, ούτως ώστε να εξασφαλίσει ότι θα θεσπιστούν σε ολόκληρη την ΕΕ απόλυτα αξιόπιστοι μηχανισμοί για την απλή, οικονομική και αναλογική προστασία των δικαιωμάτων που αφορούν τις επαγγελματικές συντάξεις·
55. σημειώνει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι εργοδότες υποστηρίζουν ήδη τα συνταξιοδοτικά συστήματά τους μέσω συστημάτων προστασίας, διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων, ανεξάρτητης διακυβέρνησης των συστημάτων και αναγνώρισης στα συνταξιοδοτικά συστήματα καθεστώτος προτιμώμενου πιστωτή με προτεραιότητα έναντι των μετόχων σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρείας·
56. τονίζει ότι τα ζητήματα που αφορούν την προστασία των συντάξεων σε περίπτωση αφερεγγυότητας σχετίζονται στενά με βασικές πτυχές της αναθεώρησης της οδηγίας IORP· τονίζει ότι η Επιτροπή, κατά την ανάπτυξη των δύο αυτών οδηγιών, θα πρέπει να εξασφαλίσει τη συνάφεια και την πλήρη συμβατότητά τους·

Συμπληρωματική συνταξιοδοτική αποταμίευση (τρίτος πυλώνας)

57. φρονεί ότι η σημασία, η εμβέλεια και η σύνθεση του τρίτου πυλώνα διαφέρουν στα επιμέρους κράτη μέλη·
58. εκφράζει αποδοκιμασία για το γεγονός ότι τα συστήματα του τρίτου πυλώνα είναι στην πλειονότητα των περιπτώσεων πιο δαπανηρά, πιο επισφαλής και λιγότερο διαφανή από τα συστήματα του πρώτου πυλώνα· ζητεί σταθερότητα, αξιοπιστία και βιωσιμότητα για τον τρίτο πυλώνα·
59. φρονεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η ιδιωτική συνταξιοδοτική αποταμίευση θα μπορούσε να είναι αναγκαία για την εξασφάλιση επαρκούς σύνταξης· ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη στη βάση μιας προσέγγισης βέλτιστων πρακτικών και να αξιολογήσει και να βελτιστοποιήσει τα κίνητρα για ιδιωτική συνταξιοδοτική αποταμίευση, ειδικά για όσους δεν θα εξασφάλιζαν επαρκή σύνταξη διαφορετικά·
60. κρίνει σκόπιμη την αξιολόγηση δοκιμασμένων διαδικασιών και προτάσεων για τη βελτιστοποίηση των κινήτρων·
61. τονίζει ότι η βασική προτεραιότητα της δημόσιας πολιτικής δεν θα πρέπει να είναι η επιδότηση των συστημάτων του τρίτου πυλώνα, αλλά η εξασφάλιση επαρκούς προστασίας για όλους στο πλαίσιο ενός εύρυθμα λειτουργούντος και βιώσιμου πρώτου πυλώνα·
62. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει πόσο ευάλωτα στις κρίσεις είναι τα συστήματα του τρίτου πυλώνα και να εκδώσει συστάσεις για περιορισμό του κινδύνου·
63. προτείνει να εξετασθούν σε εθνικό επίπεδο οι νομικοί περιορισμοί του κόστους κατά τη σύναψη, τη διαχείριση, την αλλαγή παρόχου ή την αλλαγή του τύπου της σύμβασης και να διατυπωθούν σχετικές προτάσεις·

64. φρονεί ότι η επεξεργασία και θέσπιση κωδίκων συμπεριφοράς όσον αφορά την ποιότητα, την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές και την προστασία των καταναλωτών στον τρίτο πυλώνα θα μπορούσε να αυξήσει την ελκυστικότητα των συνταξιοδοτικών σχεδίων του τρίτου πυλώνα· ενθαρρύνει την Επιτροπή να διευκολύνει την ανταλλαγή των σημερινών βέλτιστων πρακτικών στα κράτη μέλη·
65. υποστηρίζει την εκπόνηση και την καθιέρωση σε επίπεδο ΕΕ εθελοντικών κωδίκων συμπεριφοράς - καθώς και, ενδεχομένως, συστημάτων πιστοποίησης προϊόντων - όσον αφορά την ποιότητα, την ενημέρωση και την προστασία των καταναλωτών στον 3ο πυλώνα· συνιστά στα κράτη μέλη να αναλάβουν ρυθμιστική δράση σε αυτούς τους τομείς σε περίπτωση που οι εθελοντικοί κανόνες συμπεριφοράς δεν αποδειχθούν επιτυχείς·
66. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει με ποιο τρόπο μπορεί να γίνεται καλύτερη χρήση της νομοθεσίας του χρηματοπιστωτικού τομέα της ΕΕ όταν το ζητούμενο είναι να εξασφαλιστεί η παροχή στους καταναλωτές ακριβών και αμερόληπτων χρηματοοικονομικών συμβουλών για τα συνταξιοδοτικά και τα σχετικά με τις συντάξεις προϊόντα·

Άρση φορολογικών και συμβατικών διασυνοριακών εμποδίων στις συνταξιοδοτικές επενδύσεις

67. καλεί την Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να επιτύχουν συμφωνία στον τομέα των διασυνοριακών συντάξεων, ιδίως σχετικά με τον τρόπο αποφυγής της διπλής φορολόγησης και της διπλής μη φορολόγησης·
68. θεωρεί τους μεροληπτικούς φόρους σοβαρό εμπόδιο στη διασυνοριακή κινητικότητα και ζητεί την άμεση κατάργησή τους, διαπιστώνοντας ταυτόχρονα ότι η ΕΕ έχει περιορισμένη αρμοδιότητα στον τομέα της φορολογικής πολιτικής των κρατών μελών·
69. θεωρεί σκόπιμη την εξέταση των εμποδίων του δικαίου των συμβάσεων·
70. ζητεί από την Επιτροπή να εξασφαλίσει την επαρκή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων μέσω των υφιστάμενων διαρθρώσεων·

Φύλο

71. υπενθυμίζει την πρόκληση που συνεπάγεται ο παράγοντας του φύλου στο ζήτημα των συντάξεων· κρίνει ότι ο αυξανόμενος αριθμός των ηλικιωμένων, κυρίως των γυναικών, που διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας αποτελεί ανησυχητικό φαινόμενο· τονίζει ότι τα συστήματα δημόσιας σύνταξης του πρώτου πυλώνα πρέπει να εγγυώνται τουλάχιστον ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής για όλους· τονίζει ότι η ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας αποτελεί στοιχείο ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των συνταξιοδοτικών συστημάτων, δεδομένου ότι τα υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης ενισχύουν την οικονομική ανάπτυξη και οδηγούν στην καταβολή περισσότερων συνταξιοδοτικών εισφορών· θεωρεί ότι η εξίσωση της ηλικίας συνταξιοδότησης για τους άνδρες και τις γυναίκες πρέπει να συνοδεύεται από αποτελεσματικές πολιτικές για τη διασφάλιση ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας και την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ εργασίας και φροντίδας των εξαρτωμένων μελών της οικογένειας· τονίζει την ανάγκη να εξετασθεί η καθιέρωση συνταξιοδοτικών μοριών

συνδεόμενων με την παροχή φροντίδας, ως αναγνώριση της φροντίδας προς εξαρτώμενα μέλη, η οποία συνήθως δεν πληρώνεται·

72. χαιρετίζει την έκκληση της Λευκής Βίβλου προς τα κράτη μέλη για τη δημιουργία μορίων φροντίδας, ήτοι τον συνυπολογισμό των περιόδων φροντίδας εξαρτώμενων ατόμων κατά τον υπολογισμό της σύνταξης για τις γυναίκες και για τους άνδρες· υπενθυμίζει ότι η άνιση κατανομή των οικογενειακών υποχρεώσεων μεταξύ ανδρών και γυναικών –που συχνά οδηγεί τις γυναίκες στο να έχουν λιγότερο ασφαλείς, χαμηλότερα αμειβόμενες ή ακόμη και αδήλωτες θέσεις εργασίας, με αρνητικό αντίκτυπο στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα – και η έλλειψη διαθέσιμων και προσιτών υπηρεσιών και μονάδων φροντίδας, καθώς και τα πρόσφατα μέτρα λιτότητας σε αυτό τον τομέα έχουν άμεση επίπτωση στις δυνατότητες των γυναικών να εργάζονται και να στοιχειοθετούν συνταξιοδοτικά δικαιώματα· κατά συνέπεια, καλεί την Επιτροπή να αναθέσει την εκπόνηση μελέτης σχετικά με αυτό το ζήτημα·
73. υπενθυμίζει την ανάγκη να λάβουν μέτρα τα κράτη μέλη για την εξάλειψη των διαφορών στις αμοιβές και στα εισοδήματα μεταξύ ανδρών και γυναικών για την ίδια εργασία, καθώς και τις διαφορές ως προς την πρόσβαση σε θέσεις ευθύνης και τις ανισότητες στην αγορά εργασίας, οι οποίες επηρεάζουν και τις συντάξεις, με αποτέλεσμα να υπάρχει ουσιαστική διαφορά ανάμεσα στις συντάξεις που καταβάλλονται στις γυναίκες και τις πολύ υψηλότερες συντάξεις που καταβάλλονται στους άντρες· ζητεί από την Επιτροπή να προωθήσει την αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας· επισημαίνει ότι, παρά τις αναρίθμητες εκστρατείες, τους στόχους και τα μέτρα των τελευταίων ετών, το χάσμα όσον αφορά τις αμοιβές εξακολουθεί να μη δείχνει σημάδια υποχώρησης·
74. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη συνεπή εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών·
75. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να ληφθούν επείγοντως μέτρα για την καταπολέμηση του χάσματος όσον αφορά τις αμοιβές ανάμεσα στα φύλα στον ιδιωτικό τομέα, το οποίο είναι ιδιαίτερα έντονο στα περισσότερα κράτη μέλη·
76. τονίζει την ανάγκη να μειωθούν οι διαφορές στην αμοιβή ανδρών και γυναικών για ίδια προσόντα και ίση εργασία, δεδομένου ότι αυτό κάνει το εισόδημα των γυναικών να υστερεί ακόμη περισσότερο από των ανδρών και αυξάνει τον υψηλό αριθμό γυναικών που ζουν σε φτώχεια όταν συνταξιοδοτηθούν ή χηρέψουν·
77. υπογραμμίζει ότι το υψηλότερο προσδόκιμο επιβίωσης των γυναικών δεν πρέπει να αποτελεί αιτία διακρίσεων κατά τον υπολογισμό των συντάξεων·
78. παροτρύνει τα κράτη μέλη να τηρούν και να επιβάλλουν την τήρηση της νομοθεσίας σχετικά με τα δικαιώματα μητρότητας, ώστε οι γυναίκες να μη ζημιώνονται όσον αφορά το επίπεδο των συντάξεων εκ του γεγονότος ότι έγιναν μητέρες κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου·
79. εκτιμά ότι η εξατομίκευση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων είναι απαραίτητη από τη σκοπιά της ισότητας των φύλων και ότι πρέπει επίσης να κατοχυρωθεί η εξασφάλιση πολλών ηλικιωμένων γυναικών που σήμερα βασίζονται στη σύνταξη χηρείας και σε άλλα παράγωγα δικαιώματα·

80. τονίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίξουν την έρευνα σχετικά με τις επιπτώσεις που έχουν οι διαφορετικοί τύποι τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των συντάξεων όσον αφορά τον κίνδυνο φτώχειας στην τρίτη ηλικία, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου· ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν ιδιαίτερος υπόψη την εξέλιξη των αναγκών των ανθρώπων σε προχωρημένη ηλικία, όπως, π.χ., τη μακροπρόθεσμη φροντίδα, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι ηλικιωμένοι, ιδίως οι γυναίκες, θα μπορούν να λαμβάνουν επαρκή σύνταξη και να ζουν με αξιοπρέπεια·
81. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Παρατηρήσεις

Γενικές παρατηρήσεις

Σε όλες τις χώρες της ΕΕ τα συνταξιοδοτικά συστήματα βρίσκονται υπό πίεση. Οι κυβερνήσεις της Ευρωζώνης προβαίνουν σε οικονομίες για να τηρήσουν το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), εξισορροπώντας τα έσοδα και τις δαπάνες τους ή εξαναγκάζονται σε δραστικές παρεμβάσεις για τη μείωση των υπερβολικών ελλειμμάτων. Επιπλέον, σε όλα τα κράτη μέλη γίνεται λόγος για «γηράσκουσα» κοινωνία. Στην Ευρώπη, το προσδόκιμο ζωής παρουσιάζει έντονες διαφορές, πλην όμως αυξάνεται παντού. Ο αριθμός των δικαιούχων σύνταξης που ζουν περισσότερο και βρίσκονται σε καλή υγεία αυξάνεται, ενώ αντίθετα μειώνεται ο ενεργός πληθυσμός. Οι δείκτες γεννητικότητας μειώνονται και οι νέοι παρατείνουν τις σπουδές τους και εισέρχονται αργότερα στην αγορά εργασίας. Το ποσοστό απασχόλησης των άνω των 60 ετών στην Ευρώπη είναι πολύ χαμηλό. Επιπλέον, υπάρχει ο κίνδυνος, λόγω της κρίσης, να ηγήσει και πάλι η έκκληση για πρόωρη συνταξιοδότηση. Η αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, όταν οι νέοι και οι εργαζόμενοι πληρώνουν τις συντάξεις, δεν είναι δυνατόν να επεκταθεί περισσότερο. Οι χώρες που εφαρμόζουν διανεμητικό σύστημα, όπου οι συντάξεις καταβάλλονται από τον υπό εκτέλεση προϋπολογισμό, αντιμετωπίζουν κυρίως δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοδότηση επαρκών συντάξεων.

Λόγω της κρίσης, ασκείται επίσης, αν και σε μικρότερο βαθμό, πίεση στα συστήματα τα επιλεγόμενα του 2^{ου} πυλώνα: τα συλλογικά συστήματα που επιτρέπουν τη σύσταση αποταμίευσης για τη σύνταξη. Έχοντας υπόψη ότι, όπως υπολογίζεται, το επίπεδο των επιτοκίων θα παραμένει χαμηλό στο μέλλον και ότι η απόδοση των επενδύσεων στις επιχειρήσεις θα είναι κατώτερη των προσδοκιών λόγω της κρίσης, θα πρέπει επίσης να ληφθούν μέτρα στον τομέα αυτό. Ενώ στο παρελθόν ήταν φυσικό για τα συστήματα του δεύτερου πυλώνα να εγγυώνται καθορισμένες παροχές, διαπιστώνεται σήμερα ότι όλο και περισσότερα συστήματα προβλέπουν καθορισμένες εισφορές ή ένα συνδυασμό των δύο.

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για επαρκείς, βιώσιμες και ασφαλείς συντάξεις για τους νέους και τα πιο ηλικιωμένα άτομα, όπως παρουσιάζεται στη Λευκή Βίβλο, αποτελεί ένα εξαιρετικό μέσο για τη δρομολόγηση συζήτησης και εν συνεχεία την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, συγκεκριμένα μέσω του "soft law" (μη δεσμευτικής νομοθεσίας), αλλά και της νομοθεσίας όταν κρίνεται αναγκαίο. Οφείλουμε να συνεργασθούμε, αναγνωρίζοντας και σεβόμενοι την αρμοδιότητα των κρατών μελών και των κοινωνικών εταίρων, για την καθιέρωση επαρκών, ασφαλών και βιώσιμων συστημάτων. Ωστόσο, τα συστήματα αυτά θα πρέπει επίσης να συμβάλουν στην ενίσχυση της κινητικότητας στην αγορά εργασίας, καθώς και στην ελεύθερη κυκλοφορία και να προτείνουν λύσεις για το παρόν και το μέλλον.

Δημογραφία

Η δημογραφική εξέλιξη γεννά ανησυχία, αλλά και χαρά, δεδομένου ότι ζούμε όλο και πιο πολλά χρόνια. Ιδού ορισμένα διαφωτιστικά στοιχεία:

- - Οι άνω των 55 ετών κυριαρχούν μεταξύ του πληθυσμού (36,5%, 2010)·
- Το προσδόκιμο ζωής εξακολουθεί να αυξάνεται: για τους άνδρες από τα 76,7 (2010) στα 78,6 (2020), για τις γυναίκες από τα 82,5 (2010) στα 84 (2020)·
- Η γεννητικότητα στην ΕΕ παραμένει χαμηλή (1,6)·
- Ο αριθμός των ατόμων άνω των 65 ετών μεταξύ του πληθυσμού προβλέπεται να αυξηθεί από 16% το 2010 σε 19,10% το 2020·
- Ο μέσος όρος ηλικίας διακοπής της εργασίας στην ΕΕ το 2010 είναι τα 61,4 έτη·
- Το 2008 υπήρχαν 4 άτομα ενε ενεργεία στην αγορά εργασίας έναντι 1 συνταξιούχου· Το 2060, η αντιστοιχία θα είναι 1 συνταξιούχος έναντι δύο εργαζομένων·
- Το ποσοστό απασχόλησης των άνω των 55 ετών ανερχόταν το 2010 στο 46,3%·

Οι εξελίξεις αυτές παρατηρούνται στο σύνολο της ΕΕ, παρά την ύπαρξη ορισμένων διαφορών. Το προσδόκιμο ζωής στη Ρουμανία, λόγω χάριν, είναι 70 έτη για τους άνδρες και 77,5 για τις γυναίκες, ενώ στο Benelux οι αριθμοί αυτοί είναι αντιστοίχως 77,9 και 82,7. Πολύ διαφορετικό είναι επίσης το ποσοστό απασχόλησης των άνω των 55 ετών. Στη Σουηδία 73,9%, στη Δανία 61,1%, στις Κάτω Χώρες 56%, στην Ισπανία 50,8% και στο Βέλγιο 39,1%. Όπως και αν το πάρουμε, θα πρέπει στο μέλλον να δουλεύουν περισσότερα άτομα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Ο στόχος αυτός θα πρέπει να επιτευχθεί αυξάνοντας την ηλικία συνταξιοδότησης σε εθνικό επίπεδο, σε συνδυασμό με το προσδόκιμο ζωής. Συγκεκριμένα, δεν λαμβάνεται επαρκώς υπόψη το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης των κάτω των 50 ετών. Οι πολίτες αυτοί περιθωριοποιούνται, ενώ οφείλουν και επιθυμούν να εργασθούν. Θα πρέπει να εφαρμοσθεί με σθένος μια προσαρμοσμένη πολιτική με στόχο την επανένταξή τους. Μπορούμε να παραδειγματισθούμε από χώρες όπου το ποσοστό απασχόλησης γνώρισε σημαντική αύξηση χάρη σε μια σθεναρή συνοδευτική πολιτική. Συμπέρασμα: περισσότερη εργασία και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Υποχρεώσεις

Η εισηγήτρια συνειδητοποιεί ότι στην Ευρώπη υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των συνταξιοδοτικών συστημάτων. Παρά το γεγονός ότι πολλά κράτη μέλη έχουν ήδη δρομολογήσει μεταρρυθμίσεις ώστε να μπορούν να συνεχίσουν να πληρώνουν τις συντάξεις, απαιτούνται και άλλες δράσεις προς αντιμετώπιση της γήρανσης του πληθυσμού.

Ανεξαρτήτως του επιλεγέντος συστήματος, χρειάζονται περισσότεροι εργαζόμενοι, αλλά και αποταμίευση για τη σύνταξη.

Στην Ευρώπη ισχύουν διάφορα συνταξιοδοτικά συστήματα. Αν και δεν υπάρχει ενιαίος ορισμός, συνηθίζεται να αναλύονται τα συστήματα συνταξιοδότησης βάσει τριών πυλώνων.

Ο πρώτος πυλώνας βασίζεται στην αλληλεγγύη μεταξύ των φορολογούμενων. Πρόκειται κυρίως για το δημόσιο πυλώνα, ο οποίος χρηματοδοτείται από τη δημόσια αρχή μέσω ενός αναδιανεμητικού συστήματος. Οι συντάξεις αυτές θα αποτελούν και στο μέλλον τη σημαντικότερη πηγή εισοδήματος των συνταξιούχων. Η εισηγήτρια κρίνει ότι το να εργάζονται οι πολίτες περισσότερο και επί μακρότερο, θα συμβάλει συγχρόνως στη χρηματοδότηση των συντάξεων και στη μείωση των κοινωνικών εισφορών για τους εργαζομένους. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να βρεθούν λύσεις, κατόπιν συνεννόησης με τους κοινωνικούς εταίρους, με στόχο την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, την παράταση της ηλικίας συνταξιοδότησης και τη θέσπιση μιας πολιτικής ενεργούς συμμετοχής. Χάρη στην ανοικτή μέθοδο συντονισμού, οι διάφορες χώρες μπορούν να διδαχθούν τις χρηστές

πρακτικές. Είναι επίσης δυνατή η αποταμίευση πόρων στο πρώτο πυλώνα, με τη δημιουργία αποθεμάτων σήμερα, προς αντιμετώπιση μεγαλύτερου άχθους στο μέλλον.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά κυρίως τις επικουρικές επαγγελματικές συντάξεις που βασίζονται συχνά στην κοινή ευθύνη εργοδοτών και εργαζομένων και καταρτίζονται με κοινές εισφορές. Η εισηγήτρια κρίνει ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στις επικουρικές συλλογικές συντάξεις, ώστε να μειωθεί η πίεση που ασκείται στους εθνικούς προϋπολογισμούς. Ορισμένες χώρες έχουν ήδη λάβει μέτρα για τη συμπλήρωση των οικείων διανεμητικών δημοσίων συστημάτων με ιδιωτικά κεφαλαιοποιητικά συστήματα.

Η εισηγήτρια παρατηρεί ότι, κυρίως μεταξύ των νέων, τείνει να φθίνει το ενδιαφέρον για συνεισφορά σε συλλογικά συστήματα. Η συλλογικότητα και ο μερισμός των κινδύνων μεταξύ των γενεών και εντός αυτών συνιστούν ουσιαστικό χαρακτηριστικό της αλληλεγγύης και ως εκ τούτου, τα στοιχεία αυτά είναι μείζονος σημασίας για την εξασφάλιση μιας βιώσιμης και ασφαλούς σύνταξης.

Κατά την άποψη της εισηγήτριας, ο πρώτος και ο δεύτερος πυλώνας αποτελούν τη βάση ενός επαρκούς συνταξιοδοτικού συστήματος.

Ο τρίτος πυλώνας βασίζεται στην προσωπική αποταμίευση ενός ατόμου που επιθυμεί να συμπληρώσει τη μελλοντική του σύνταξη ή, ελλείψει επικουρικής σύνταξης, να την εξασφαλίσει μέσω προσωπικής εισφοράς. Αν και ο τρίτος πυλώνας είναι λιγότερο ουσιαστικός από τους άλλους δύο, θα ήταν σκόπιμη η περαιτέρω προώθησή του. Για τις περιόδους όπου ένας πολίτης δεν είναι ενεργός στην αγορά εργασίας ή όταν δεν εργάζεται αρκετά και ως εκ τούτου θεμελιώνει ελάχιστα δικαιώματα στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα ή όταν συνεισφέρει ελάχιστα για το δεύτερο πυλώνα, θα ωφελείτο από την αποταμίευση βάσει του τρίτου πυλώνα.

Αρμοδιότητες

Τα συστήματα συνταξιοδότησης υπάγονται πρωτίστως στην αρμοδιότητα των κρατών μελών!

Ωστόσο, από ορισμένες πτυχές είναι σημαντικός ο συντονισμός στους κόλπους της ΕΕ. Η εισηγήτρια αναφέρεται στις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης (ΣΣΑ). Ένα όλο και πιο μεγάλο μέρος του κρατικού προϋπολογισμού αφιερώνεται στις συντάξεις, Οι οποίες αντιπροσωπεύουν ήδη σήμερα άνω του 10%.

Για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» που αποσκοπεί ρητά στην εξασφάλιση επαρκών συντάξεων, απαιτούνται επίσης σε εθνικό επίπεδο συντονισμός και νέα πολιτική. Για την πλειοψηφία των πιο ηλικιωμένων Ευρωπαίων, η σύνταξη του πρώτου πυλώνα - εν γένει ένα δημόσιο καθεστώς - αποτελεί την κύρια πηγή εισοδήματος. Όμως, όπως διαπιστώνεται ήδη, πολλοί συνταξιούχοι ζουν κάτω από το κατώφλι φτώχειας. Τούτο δε, γνωρίζοντας ότι ένας από τους μεγαλύτερους στόχους της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" είναι η καταπολέμηση της φτώχειας.

Τα συνταξιοδοτικά ταμεία του δεύτερου πυλώνα είναι σημαντικοί επενδυτές στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Η κρίση απέδειξε ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είναι ευάλωτα στην οικονομική ύφεση. Για το λόγο αυτό, αποφασίσθηκε να θεσπισθούν

αυστηρότεροι κανόνες για τις χρηματοπιστωτικές αγορές μέσω μιας δέσμης διακυβέρνησης. Η δέσμη αυτή περιλαμβάνει τον κανονισμό EMIR (διαφάνεια των εξωχρηματοπιστωτικών παραγώγων), την οδηγία MiFID II (βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών και κανόνες συμπεριφοράς που οφείλουν να τηρούν οι επιχειρήσεις επενδύσεων), την οδηγία CRD IV- (τραπεζική εποπτεία: ενσωμάτωση της συμφωνίας της Βασιλείας III στο πλαίσιο της εποπτείας της ΕΕ), την οδηγία Φερεγγυότητα II (καθεστώς ελέγχου των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που αντικαθιστά και ενσωματώνει διάφορες οδηγίες για τις ασφάλειες σε μία οδηγία-πλαίσιο)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιθυμεί επίσης να ενισχύσει την εποπτεία των συνταξιοδοτικών ταμείων μέσω αναθεώρησης της οδηγίας IORP, η οποία ρυθμίζει τον έλεγχο που ασκείται στα ιδρύματα που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών. Η εισηγήτρια κρίνει ότι είναι δυνατή η αναθεώρηση της εν λόγω οδηγίας, αλλά εκφράζει πολλές επιφυλάξεις όσον αφορά τις ποσοτικές απαιτήσεις για τα συνταξιοδοτικά ταμεία. Σύμφωνα με την οδηγία IORP, τα συνταξιοδοτικά ταμεία συγκαταλέγονται μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων του δεύτερου πυλώνα, ενώ τα συνταξιοδοτικά καθεστάτα είναι κοινωνικά συστήματα και υπάγονται στην εθνική κοινωνική νομοθεσία και στο εργατικό δίκαιο. Επιπλέον, παρουσιάζουν ένα άλλο τύπο κινδύνου από ό,τι λόγω χάριν τα ασφαλιστικά προϊόντα. Αντίθετα προς τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τα ασφαλιστικά ταμεία είναι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, αλλά επιδεικνύουν εν γένει αλληλεγγύη στους κόλπους και μεταξύ των γενεών. Η εισηγήτρια προειδοποιεί ότι οι υψηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου συνεπάγονται υψηλότερο κόστος και ότι, ως εκ τούτου, υπονομεύεται η αντιστοιχία της σύνταξης που λαμβάνουν οι σημερινοί συνταξιούχοι με εκείνη των μελλοντικών. Για τις επιχειρήσεις, καθίσταται αδύνατον να προσφέρουν συντάξεις του δεύτερου πυλώνα λόγω του υψηλού κόστους. Πέραν τούτου, οι υψηλές ποσοτικές απαιτήσεις περιορίζουν τη σημασία του ρόλου των συνταξιοδοτικών ταμείων ως μέσων μακροπρόθεσμης επένδυσης στην ευρωπαϊκή οικονομία, γεγονός που τροχοπεδεί την οικονομική ανάπτυξη και την ανάπτυξη της απασχόλησης. Κατόπιν τούτου, η εισηγήτρια αντιτίθεται στην αναθεώρηση των ποσοτικών απαιτήσεων που επιβάλλει η οδηγία IORP. Αντίθετα, μια προσαρμογή της οδηγίας θα μπορούσε να IORP θα μπορούσε να αποτελέσει προστιθέμενη αξία όσον αφορά τις ποιοτικές απαιτήσεις, λόγω χάριν όσον αφορά τη διαφάνεια των επενδυτικών στρατηγικών και των επιπέδων κόστους. Τούτο θα οδηγούσε επίσης σε βελτίωση των δυνατοτήτων σύγκρισης των συνταξιοδοτικών παροχών.

Τσες ευκαιρίες

Κατά μέσο όρο οι γυναίκες αμείβονται λιγότερο καλά από τους άνδρες και διακόπτουν συχνότερα τη σταδιοδρομία τους για να αναλάβουν ευθύνες φροντίδας. Κατά συνέπεια, η σύνταξή τους είναι πολύ χαμηλότερη και διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να περιπέσουν σε ένδεια. Το 2009, 13 κράτη μέλη προέβλεπαν ακόμη, για τις γυναίκες, ηλικία συνταξιοδότησης χαμηλότερη εκείνης των ανδρών. Η εισηγήτρια κρίνει ότι η εξίσωση της ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών μπορεί να συμβάλει σε αύξηση των συνταξιοδοτικών παροχών.

Κατά την άποψη της εισηγήτριας, δεν δίδεται επαρκής έμφαση στα δια βίου συστήματα, βάσει των οποίων οι άνδρες και οι γυναίκες εναλλάσσουν επαγγελματική δραστηριότητα και οικογενειακές ευθύνες για μια συγκεκριμένη περίοδο της ζωής τους. Υπάρχουν καλά παραδείγματα των συστημάτων αυτών, όπου η περίοδος κατά την οποία ένα εργαζόμενος δεν βρίσκεται ενεργά στην αγορά εργασίας λόγω οικογενειακών ευθυνών, περιλαμβάνεται παρά

ταύτα στις συνταξιοδοτικές εισφορές. Θα πρέπει να προβλεφθούν νέες λύσεις για τις επικουρικές συντάξεις, αλλά και για τα συστήματα του τρίτου πυλώνα.

Αλλαγές στην αγορά εργασίας

Η αγορά εργασίας απαιτεί μεγαλύτερη κινητικότητα εκ μέρους των εργαζομένων. Η εργασία «δια βίου» δεν υπάρχει πλέον. Γίνεται επίσης μεγαλύτερη χρήση των δυνατοτήτων που προσφέρει η ελεύθερη κυκλοφορία. Η αλλαγή αυτή είναι φυσική: όταν οι φοιτητές παρακολουθούν σπουδές ή πραγματοποιούν άσκηση στο εξωτερικό, η εμπειρία αυτή έχει συχνά συνέπειες για το μελλοντικό ενεργό βίο τους. Η κινητικότητα αυτή θα πρέπει να υποστηρίζεται και όχι να τιμωρείται, είτε στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους είτε στο εξωτερικό. Τούτο σημαίνει για την εισηγήτρια ότι στο εξής τα συνταξιοδοτικά συστήματα θα πρέπει να καταρτίζονται κατά τρόπον ώστε τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί σε έναν εργοδότη να μην χάνονται στη χώρα προέλευσης του εργαζομένου ή σε ένα άλλο κράτος μέλος. Τα συστήματα συνταξιοδότησης θα πρέπει να συμβάλλουν στην κινητικότητα. Κατά συνέπεια, η εισηγήτρια κρίνει ότι είναι ουσιαστικής σημασίας να καθορισθούν ελάχιστα πρότυπα όσον αφορά τη θεμελίωση και τη διατήρηση της αξίας των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.

Πληροφόρηση

Η πληροφόρηση σχετικά με τις συνταξιοδοτικές προοπτικές είναι ουσιαστικής σημασίας. Η διαφάνεια όσον αφορά τα μελλοντικά εισοδήματα επιτρέπει μια καλύτερη κατανόηση, μέριμνα και υπευθυνότητα. Η πρόσβαση στη σωστή πληροφόρηση και η γνώση των κινδύνων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη ώριμων αποφάσεων, λόγου χάριν μέσω αποταμίευσης για το μέλλον. Ένα σύστημα παρακολούθησης των συντάξεων συνιστά ένα εξαιρετικό μέσον πληροφόρησης των πολιτών σχετικά με τα κεκτημένα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα, τόσο στη χώρα τους όσο και σε άλλα κράτη μέλη. Η εισηγήτρια επιθυμεί να υπογραμμίσει τα ήδη υπάρχοντα καλά παραδείγματα. Είναι σημαντικό να καταρτίσουν όλα τα κράτη μέλη συστήματα σωστής παρακολούθησης των συντάξεων. Μέσω συνδυασμού των εν λόγω συστημάτων παρακολούθησης, ο ενημερωμένος πολίτης λαμβάνει όλα τα στοιχεία που του χρειάζονται για να αναλάβει ενδεχομένως σχετική δράση.

27.2.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

προς την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

σχετικά με μια ημερήσια διάταξη για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις
((2012/2234 (INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Thomas Mann

(*) Συνδεδεμένη επιτροπή – Άρθρο 50 του Κανονισμού

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής καλεί την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες συστάσεις:

1ος πυλώνας: Δημόσια συνταξιοδοτικά συστήματα

1. αναφέρεται, με τις ακόλουθες βασικές δηλώσεις του, στις πρωτοβουλίες 1, 2 και 10, οι οποίες αφορούν τον δεύτερο πυλώνα των συντάξεων·
2. τονίζει την πιθανότητα ενός μακροπρόθεσμου οικονομικού σεναρίου χαμηλής ανάπτυξης, το οποίο, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη δημογραφική πίεση, σημαίνει αναπόφευκτα ότι ένα συγκεκριμένο επίπεδο εισοδήματος μετά τη συνταξιοδότηση θα απαιτεί υψηλότερες εισφορές κατά τη διάρκεια του επαγγελματικού βίου ενός υπαλλήλου· τονίζει ότι τούτο θα υποχρεώσει τα κράτη μέλη να εξυγιάνουν τους προϋπολογισμούς τους και να μεταρρυθμίσουν τις οικονομίες τους υπό συνθήκες λιτότητας, ούτως ώστε να παράσχουν στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα συνταξιοδοτικά εισοδήματα αδιαπέραστα από τη φτώχεια·
3. φρονεί ότι αποτελεί θεμελιώδη αρχή οι συντάξεις του πρώτου πυλώνα να είναι αδιαπέραστες από τη φτώχεια, να διατίθενται σε όλους, είτε συμμετείχαν ενεργά στην αγορά εργασίας είτε όχι, να διέπονται από μια προσέγγιση βασιζόμενη στον κύκλο ζωής που να λαμβάνει υπόψη της ολόκληρη την επαγγελματική σταδιοδρομία κατά τη διάρκεια της ζωής ενός ανθρώπου, συμπεριλαμβανομένων παύσεων και αλλαγών στη

σταδιοδρομία, ούτως ώστε να μην τιμωρούνται οι άνθρωποι με μη τυπικό επαγγελματικό βίο και να αναγνωρίζεται η συμβολή της εθελοντικής εργασίας και των λοιπών ειδών μη αμειβόμενης εργασίας φροντίδας, η οποία είναι ωφέλιμη τόσο από κοινωνική όσο και από οικονομική άποψη·

4. φρονεί ότι η ρύθμιση κατάλληλων και βιώσιμων συνταξιοδοτικών εισοδημάτων εμπίπτει στην αποκλειστική ευθύνη των ενδιαφερόμενων κρατών μελών και ότι θα πρέπει να κρίνεται στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς, πράγμα που είναι ουσιώδες για τη σταθερότητα των διατάξεων για τις συντάξεις και την ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων στην Ένωση και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εστιάσει την προσοχή της στη συγκέντρωση και διάδοση πληροφοριών για την κατάσταση όσον αφορά τις συντάξεις και τις προσπάθειες μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος σε ολόκληρη την ΕΕ και, εφόσον είναι σκόπιμο, να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναλύσουν προσεκτικά τα συστήματά τους και να συμμετάσχουν σε ανταλλαγές εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών· τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τη συγκρισιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων·
5. τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να προαγάγει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, όπως η αύξηση του συντελεστή συσσώρευσης κατά τα τελευταία έτη που προηγούνται της επίσημης ηλικίας συνταξιοδότησης ή η συνεκτίμηση του συντελεστή της προσδοκώμενης διάρκειας ζωής, με στόχο τη βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων·
6. εκφράζει επιδοκιμασία για την έκκληση της Επιτροπής στην «Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013» για επίσπευση της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος στα κράτη μέλη μέσω της καλύτερης ευθυγράμμισης της ηλικίας συνταξιοδότησης με την προσδοκώμενη διάρκεια ζωής και μέσω διατάξεων για πιο παρατεταμένο εργασιακό βίο·
7. αναγνωρίζει ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία είναι επενδυτής μείζονος σημασίας στην οικονομία της ΕΕ και αποτελούν, ως εκ τούτου, βασικό στοιχείο για την επίτευξη ανάπτυξης·
8. ζητεί από τα κράτη μέλη, τα οποία επί του παρόντος καταβάλλουν προσπάθειες για να ενισχύσουν τα συνταξιοδοτικά συστήματά τους να αναγνωρίσουν τις προκλήσεις που δημιουργεί η γήρανση του πληθυσμού·
9. εκφράζει επιδοκιμασία για την παραδοχή ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα του 2ου και του 3ου πυλώνα πρέπει να ενθαρρυνθούν, δεδομένης της ανάγκης να αναλάβουν τα μεμονωμένα άτομα ευθύνη για την οικονομική τους κατάσταση και το μέλλον τους·
10. παρατηρεί ότι περισσότερο από το 17% των ανθρώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σήμερα 65 ετών ή πιο ηλικιωμένοι και ότι, σύμφωνα με τις προγνώσεις της Eurostat, ο αριθμός αυτός θα αυξηθεί σε 30% έως το 2060·
11. εκφράζει επιδοκιμασία για τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη για να εξασφαλίσουν κατάλληλα και βιώσιμα συστήματα συνταξιοδότησης στις ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εξέδωσε πέρυσι το Συμβούλιο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·

12. καλεί την Επιτροπή να αποσαφηνίσει τη νομική βάση για οποιεσδήποτε προτάσεις που αφορούν τα συνταξιοδοτικά συστήματα των κρατών μελών το συντομότερο δυνατόν·

Πρωτοβουλία 1

13. ζητεί ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της ΕΕ· τονίζει ότι στους τομείς που αφορά η πρωτοβουλία 1 ισχύει η αρχή της επικουρικότητας· ενθαρρύνει την Επιτροπή να πραγματοποιήσει απολογισμό της προόδου που έχει επιτευχθεί στα κράτη μέλη όσον αφορά τη μεταρρύθμιση των συνταξιοδοτικών συστημάτων στις ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που θα εκδώσει εν συνεχεία της «Ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης 2013»· χαιρετίζει την παραδοχή ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα πρέπει να ενισχυθούν ενόψει των μακροπρόθεσμων δημογραφικών αλλαγών, της αστάθειας της αγοράς και των χαμηλών επιτοκίων·
14. τονίζει ότι ένα βασικό σχετικό με τις συντάξεις ζήτημα στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 θα πρέπει να είναι η παροχή της δυνατότητας σε πολύ περισσότερους εργαζόμενους, ειδικά στα περισσότερο κοπιαστικά επαγγέλματα, να εργάζονται μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης, ενισχύοντας τη δημόσια πολιτική στους τομείς της επαγγελματικής υγείας, του εργασιακού περιβάλλοντος και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού·

Πρωτοβουλία 2

15. εκφράζει επιδοκιμασία για την στήριξη· τονίζει, ειδικότερα, ότι η προβλεπόμενη στήριξη θα μπορούσε να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, όπως είναι για παράδειγμα η αύξηση των ποσοστών συμμετοχής στην αγορά εργασίας, κυρίως στην ομάδα των ανθρώπων άνω των 55 ετών, η οποία ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών·

Πρωτοβουλία 10

16. εκφράζει επιδοκιμασία για την ανταλλαγή εμπειριών και τον εντοπισμό ορθών πρακτικών όσον αφορά τα ατομικά εκκαθαριστικά σημειώματα συντάξεως, που θα μπορούσαν να αναφέρονται στον 1ο, τον 2ο ή τον 3ο πυλώνα·
17. σημειώνει ότι, όταν τα συστήματα για τα εκκαθαριστικά σημειώματα συντάξεως αναπτυχθούν πλήρως, οι άνθρωποι θα πρέπει στην ιδανική περίπτωση να έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν όλα τα ατομικά δικαιώματα και στους τρεις πυλώνες σε ένα χώρο, όπως μια συντονισμένη δικτυακή πύλη·
18. υπενθυμίζει ότι τα δημόσια συστήματα συνταξιοδότησης είναι τα μοναδικά που βασίζονται στην αλληλεγγύη μεταξύ και εντός των γενεών·
19. πιστεύει ότι τα δημόσια συνταξιοδοτικά συστήματα είναι τα πιο κατάλληλα συστήματα για να εξασφαλίσουν το εισόδημα των συνταξιούχων·
20. εκφράζει βαθιά αποδοκιμασία για το γεγονός ότι στη Λευκή Βίβλο δεν θίγεται το βασικό μέλημα της ενίσχυσης των δημόσιων συνταξιοδοτικών συστημάτων·

21. εκφράζει επιδοκιμασία για τη σύσταση της ΕΟΚΕ να αναπτυχθούν στη μελλοντική νομοθεσία πρότυπα για τις ελάχιστες συντάξεις ή μηχανισμοί προστασίας των συντάξεων, ώστε τα εισοδήματα να υπερβαίνουν το όριο της φτώχειας·
22. φρονεί ότι ο φόρος επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών μπορεί να αποτελέσει καινοτόμο απάντηση για τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των συντάξεων·

2ος πυλώνας: Επαγγελματικές συντάξεις

23. αναφέρεται, με τις ακόλουθες βασικές δηλώσεις του, στις πρωτοβουλίες 10, 11, 12, 14 και 17, οι οποίες αφορούν τον δεύτερο πυλώνα των συντάξεων·
24. τονίζει ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία του δεύτερου πυλώνα είναι σημαντικοί μακροπρόθεσμοι επενδυτές στην πραγματική οικονομία· καλεί την Επιτροπή να προβεί σε αποτίμηση των σωρευτικών αποτελεσμάτων της νομοθεσίας για τη χρηματοπιστωτική αγορά (π.χ. EMIR, MiFID, CRDIV) στα συνταξιοδοτικά ταμεία του δεύτερου πυλώνα και την ικανότητά τους να πραγματοποιούν επενδύσεις στην πραγματική οικονομία και να συμπεριλάβει σχετική αναφορά στην επικείμενη πράσινη βίβλο για τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις·
25. τονίζει ότι τα συστήματα του 2ου πυλώνα πρέπει να είναι ασφαλή και διαφανή, να εξασφαλίζουν την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και να αντανakλούν τα σύγχρονα εργασιακά πρότυπα· σημειώνει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη, οι εργοδότες υποστηρίζουν ήδη τα συνταξιοδοτικά συστήματά τους μέσω συστημάτων προστασίας, διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων, ανεξάρτητης διακυβέρνησης των συστημάτων και αναγνώρισης στα συνταξιοδοτικά συστήματα καθεστώτος προτιμώμενου πιστωτή με προτεραιότητα έναντι των μετόχων σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρείας·
26. φρονεί ότι η εξασφάλιση της συμμόρφωσης των ευρωπαϊκών συνταξιοδοτικών συστημάτων του 2ου πυλώνα με εύρωστες ρυθμίσεις προληπτικής εποπτείας είναι βασικός παράγοντας για να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας για τα μέλη και τους δικαιούχους και για να εξασφαλιστεί ο σεβασμός της εντολής της G20, σύμφωνα με την οποία όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υπόκεινται σε κατάλληλες ρυθμίσεις και εποπτεία·
27. τονίζει με έμφαση ότι η διαμόρφωση του 2ου πυλώνα και των συνταξιοδοτικών φορέων του στα κράτη μέλη χαρακτηρίζεται από μεγάλες αποκλίσεις· σημειώνει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι συντάξεις που σχετίζονται με την εργασία περιλαμβάνονται κυρίως στον πρώτο πυλώνα· διευκρινίζει ότι το ρυθμιστικό έργο της ΕΕ όσον αφορά τα μέτρα προφύλαξης θα πρέπει, κατά το δυνατόν, να διερευνηθεί με γνώμονα τα πιθανά οφέλη από πλευράς βελτίωσης της ασφάλειας και της παροχής, διευκόλυνσης της διασυνοριακής δραστηριότητας και ενθάρρυνσης της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων·
28. τονίζει ότι στόχος της αναθεώρησης της οδηγίας IORP θα πρέπει να είναι η διατήρηση της επάρκειας, της ασφάλειας και της βιωσιμότητας των επαγγελματικών συντάξεων σε ολόκληρη την Ευρώπη, μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που θα ευνοεί περαιτέρω την πρόοδο της εθνικής και της εσωτερικής αγοράς σε αυτόν τον τομέα, μέσω της παροχής ενισχυμένης προστασίας στους σημερινούς και τους μελλοντικούς συνταξιούχους και μέσω της ευέλικτης προσαρμογής στη σημαντική διασυνοριακή και

διατομεακή ποικιλομορφία των υπαρχόντων συστημάτων·

29. ζητεί να σέβονται οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ τις επιλογές που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη όσον αφορά τους συνταξιοδοτικούς φορείς του δεύτερου πυλώνα·

Πρωτοβουλία 11

30. τονίζει ότι οποιοδήποτε περαιτέρω ρυθμιστικό έργο της ΕΕ σχετικά με τις διασφαλίσεις πρέπει να βασίζεται σε εμπεριστατωμένη ανάλυση του αντίκτυπου, η οποία θα πρέπει να προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι παρεμφερή προϊόντα πρέπει να υπόκεινται στα ίδια πρότυπα προληπτικής εποπτείας, στην καταβολή επαρκών εισφορών και στη αρχή της κινητικότητας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης και θα πρέπει να έχει ως συνολικό στόχο την προστασία των κεκτημένων δικαιωμάτων των εργαζομένων· τονίζει ότι οποιοδήποτε περαιτέρω ρυθμιστικό έργο με αντικείμενο τις διασφαλίσεις σε επίπεδο ΕΕ πρέπει επίσης να βασίζεται σε ενεργό διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους ενδιαφερόμενους παράγοντες και στη γνήσια κατανόηση και τον σεβασμό των εθνικών ιδιαιτεροτήτων· τονίζει ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις πολιτισμικές, κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες κάθε κράτους μέλους· τονίζει ότι όλοι οι συνταξιοδοτικοί φορείς του 2ου πυλώνα, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή τους, θα πρέπει να υπόκεινται σε ανάλογες και εύρωστες ρυθμίσεις που να λαμβάνουν υπόψη τους τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεών τους, και συγκεκριμένα αυτά που είναι εστιασμένα στο μακροπρόθεσμο μέλλον·
31. επιμένει ότι οι συντάξεις του 2ου πυλώνα, ανεξάρτητα από τους φορείς που τις παρέχουν, δεν πρέπει να τίθενται σε κίνδυνο από ρυθμίσεις της ΕΕ που δε λαμβάνουν υπόψη τους τον μακροπρόθεσμο ορίζοντά τους·
32. θεωρεί ότι οι προτάσεις της Επιτροπής όσον τις διασφαλίσεις δεν πρέπει απλώς να εντοπίζουν και να λαμβάνουν υπόψη τους τις διαφορές μεταξύ των εθνικών συστημάτων, αλλά πρέπει επίσης να εφαρμόζουν την αρχή «ίδιοι κίνδυνοι, ίδιοι κανόνες» σε κάθε εθνικό σύστημα και αντίστοιχο πυλώνα· τονίζει ότι τα μέτρα πρέπει να τηρούν πιστά την αρχή της αναλογικότητας από πλευράς στάθμισης των στόχων και των οφελών έναντι της οικονομικής, διοικητικής και τεχνικής επιβάρυνσης και να λαμβάνουν υπόψη τους την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ κόστους και οφελών·
33. θεωρεί σκόπιμες, όσον αφορά τις ποιοτικές διασφαλίσεις, τις συστάσεις που αφορούν ζητήματα ενισχυμένης διαχείρισης επιχειρήσεων και διαχείρισης κινδύνων καθώς και την ενισχυμένη διαφάνεια και την υποχρέωση δημοσιοποίησης των πληροφοριών καθώς και τη δημοσιοποίηση του κόστους και τη διαφάνεια των επενδυτικών στρατηγικών και θεωρεί επίσης ότι οι συστάσεις αυτές θα πρέπει να προωθηθούν στο πλαίσιο οποιασδήποτε αναθεώρησης, με την επιφύλαξη της τήρησης των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· σημειώνει ότι, δεδομένων των σημαντικών διαφορών μεταξύ των κρατών μελών, η σύγκλιση των ποιοτικών διασφαλίσεων σε επίπεδο ΕΕ είναι βραχυπρόθεσμο περισσότερο εφικτή από τη σύγκλιση των ποσοτικών διασφαλίσεων·
34. δεν είναι πεπεισμένο, με δεδομένες τις πληροφορίες που υπάρχουν επί του παρόντος, ότι θα ήταν σκόπιμη η θέσπιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο απαιτήσεων σχετικά με την αποτίμηση των ιδίων κεφαλαίων και του ισολογισμού· απορρίπτει, σύμφωνα με το εν λόγω σκεπτικό,

την αναθεώρηση της οδηγίας για τα συνταξιοδοτικά ταμεία (οδηγία IORP), η οποία αποσκοπεί στην επίτευξη αυτού του στόχου· πιστεύει, ωστόσο, ότι η μελέτη ποσοτικού αντίκτυπου (QIS) που διενεργεί επί του παρόντος η ΕΑΑΕΣ, καθώς και πιθανές αναλύσεις που θα καταρτισθούν εν συνεχεία αυτής της μελέτης, θα πρέπει να ληφθούν πλήρως υπόψη σε αυτό το πλαίσιο πολιτικής· τονίζει ότι εάν πρόκειται να θεσπιστούν αργότερα αυτές οι απαιτήσεις, η άμεση εφαρμογή των απαιτήσεων της οδηγίας Φερεγγυότητα II στα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (IORP) δεν θα είναι το κατάλληλο μέσο·

35. τονίζει ότι η οδηγία για τα συνταξιοδοτικά ταμεία εφαρμόζεται μόνο στα εθελοντικά συνταξιοδοτικά συστήματα και δεν καλύπτει κανένα μέσο που αποτελεί τμήμα του υποχρεωτικού δημόσιου συνταξιοδοτικού συστήματος.
36. τονίζει ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ ασφαλιστικών προϊόντων και IORP· υπογραμμίζει ότι οποιαδήποτε άμεση εφαρμογή των ποσοτικών απαιτήσεων της οδηγίας Φερεγγυότητα II στα IORP θα ήταν ανάρμοστη και θα μπορούσε ενδεχομένως να βλάψει τα συμφέροντα τόσο των εργαζομένων όσο και των εργοδοτών· ως εκ τούτου, αντιτίθεται σε οποιαδήποτε εφαρμογή του τύπου «αντιγραφή - επικόλληση» των απαιτήσεων της οδηγίας Φερεγγυότητα II στα IORP, ενώ ταυτόχρονα τηρεί θετική στάση έναντι μιας προσέγγισης που επιδιώκει ασφάλεια και βιωσιμότητα·
37. τονίζει ότι οι κοινωνικοί εταίροι (π.χ. οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι) έχουν κοινή ευθύνη για το περιεχόμενο των ρυθμίσεων σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις· υπογραμμίζει ότι οι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων πρέπει να αναγνωρίζονται πάντα, ειδικά όσον αφορά την ισορροπία μεταξύ των κινδύνων και των οφελών που επιδιώκει να επιτύχει ένα σύστημα επαγγελματικών συντάξεων·
38. κρίνει σκόπιμη την περαιτέρω ανάπτυξη σε επίπεδο ΕΕ μοντέλων φερεγγυότητας, όπως π.χ. του μοντέλου Holistic Balance Sheet-Modell (HBS), μόνο εφόσον η εφαρμογή τους, με βάση μια εμπειρισταωμένη ανάλυση του αντίκτυπου, αποδειχθεί ρεαλιστική από πρακτική άποψη και αποτελεσματική από άποψη κόστους και οφελών, ειδικά με δεδομένη την ποικιλομορφία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών στο εσωτερικό και μεταξύ των κρατών μελών· τονίζει ότι οποιαδήποτε περαιτέρω ανάπτυξη παραλλαγών της οδηγίας Φερεγγυότητα II ή του μοντέλου HBS δεν πρέπει να έχει ως στόχο τη θέσπιση διατάξεων τύπου Φερεγγυότητας II·
39. διαπιστώνει ότι ο σχεδιασμός των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία, η οποία περιλαμβάνει από συστήματα καθορισμένων παροχών έως συστήματα καθορισμένων εισφορών ή μικτά συστήματα· διαπιστώνει επίσης μια μεταστροφή από τα συστήματα καθορισμένων παροχών στα συστήματα καθορισμένων εισφορών ή στην καθιέρωση υποχρεωτικών χρηματοδοτούμενων πυλώνων σε ορισμένα κράτη μέλη· υπογραμμίζει ότι, με αυτόν τον τρόπο, αυξάνεται η ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια και καλύτερη πληροφόρηση των πολιτών όσον αφορά τις υποσχόμενες παροχές, τα επίπεδα του κόστους και τις επενδυτικές στρατηγικές·
40. τονίζει ότι η ιδέα της εξασφάλισης ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ εταιρειών ασφάλισης ζωής και IORP στον δεύτερο πυλώνα έχει νόημα μόνο ως ένα συγκεκριμένο βαθμό, λόγω των σημαντικών διαφορών μεταξύ ασφαλιστικών προϊόντων και IORP και, ανάλογα με το προφίλ κινδύνου, τον βαθμό ένταξης στη χρηματοπιστωτική αγορά και τον

κερδοσκοπικό ή μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα κάθε συγκεκριμένου παρόχου· αναγνωρίζει ότι, δεδομένου του ανταγωνισμού μεταξύ εταιρειών ασφάλισης ζωής και IORP στον 2ο πυλώνα, είναι ουσιώδες τα προϊόντα που ενέχουν τους ίδιους κινδύνους να υπόκεινται στις ίδιες ρυθμίσεις, ούτως ώστε να αποφεύγεται η παραπλάνηση των δικαιούχων και να τους παρέχεται το ίδιο επίπεδο προληπτικής προστασίας·

Πρωτοβουλία 12

41. φρονεί ότι για την περίπτωση αφερεγγυότητας πρέπει να είναι σε όλα τα κράτη μέλη στον ίδιο βαθμό εξασφαλισμένες οι αξιώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2008/94/EK·
42. καλεί την Επιτροπή να διενεργήσει σφαιρική επισκόπηση των εθνικών συστημάτων και μέτρων διασφάλισης και, σε περίπτωση που εντοπισθούν μείζονες ανεπάρκειες στην εν λόγω αξιολόγηση, να υποβάλει ενισχυμένες νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ, ούτως ώστε να εξασφαλίσει ότι θα θεσπιστούν σε ολόκληρη την ΕΕ απόλυτα αξιόπιστοι μηχανισμοί για την απλή, οικονομική και αναλογική προστασία των δικαιωμάτων που αφορούν τις επαγγελματικές συντάξεις·
43. τονίζει ότι τα ζητήματα που αφορούν την προστασία των συντάξεων σε περίπτωση αφερεγγυότητας σχετίζονται στενά με βασικές πτυχές της αναθεώρησης της οδηγίας IORP· τονίζει ότι η Επιτροπή, κατά την ανάπτυξη των δύο αυτών οδηγιών, θα πρέπει να εξασφαλίσει τη συνάφεια και την πλήρη συμβατότητά τους·

Πρωτοβουλία 14

44. εκφράζει επιδοκιμασία για την εκπόνηση κώδικα δεοντολογίας στον τομέα των συστημάτων επαγγελματικών συντάξεων, εφόσον στόχος του είναι η επισκόπηση των δοκιμασμένων διαδικασιών και συστάσεων όσον αφορά τα συστήματα και τα μέτρα διασφάλισης· καλεί την Επιτροπή να συντονίσει κατάλληλα το έργο αυτό με σχετικές αναθεωρήσεις και πρωτοβουλίες·
45. τονίζει με έμφαση ότι η πτυχή του φύλου πρέπει επίσης να αντιμετωπισθεί ως ειδικό ζήτημα στο πλαίσιο αυτό, δεδομένου του προβλήματος ότι οι γυναίκες έχουν σήμερα πιο περιορισμένες ευκαιρίες από τους άνδρες να συγκεντρώσουν επαρκείς συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις·
46. εκφράζει επιδοκιμασία για την πρόθεση της Επιτροπής να προαγάγει την ανάπτυξη υπηρεσιών καταγραφής των συντάξεων σε όλα τα κράτη μέλη· τονίζει - με δεδομένη τη σημερινή τάση να αλλάζουν οι εργαζόμενοι τις θέσεις εργασίας τους συχνότερα απ' όσο στο παρελθόν - ότι οι υπηρεσίες αυτές θα γίνουν ολοένα και πιο σημαντικές προκειμένου οι άνθρωποι να αποκτούν ακριβή εικόνα των συνολικών δικαιωμάτων και να λαμβάνουν ορθολογικές αποφάσεις για ζητήματα που σχετίζονται με τις συντάξεις·
47. σημειώνει ότι, όταν αναπτυχθούν πλήρως, οι υπηρεσίες καταγραφής των συντάξεων θα πρέπει στην ιδανική περίπτωση να καλύπτουν όχι μόνο τις επαγγελματικές συντάξεις, αλλά και τα συστήματα του 3ου πυλώνα και τις εξατομικευμένες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του 1ου πυλώνα·

Πρωτοβουλία 17

48. εκφράζει επιδοκιμασία για την καθιέρωση υπηρεσιών καταγραφής για τον 1ο και τον 2ο πυλώνα στα κράτη μέλη· εκφράζει επίσης επιδοκιμασία για τα σχέδια σύστασης - και για την πρόθεση της Επιτροπής για έναρξη πιλοτικού σχεδίου σύστασης - διασυνοριακών υπηρεσιών καταγραφής για τον 2ο πυλώνα, προκειμένου να είναι πιο εύκολο για τους εργαζόμενους να μετακινούνται μεταξύ των κρατών μελών χωρίς να χάνουν τη δυνατότητα παρακολούθησης των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων τους· τονίζει ότι οι πολίτες χρειάζονται πληροφορίες υψηλής ποιότητας από όλα τα συνταξιοδοτικά συστήματα (πυλώνες 1, 2 και 3), ούτως ώστε να μπορούν να προγραμματίζουν τις συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις τους και να εξετάζουν το ενδεχόμενο συμπληρωματικής σύνταξης· ενθαρρύνει την Επιτροπή να διευκολύνει την ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών που υπάρχουν σήμερα στα κράτη μέλη και να προαγάγει την ανάπτυξη διασυνοριακών υπηρεσιών καταγραφής·
49. σημειώνει ότι, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, υπάρχει έλλειψη κινητικότητας μεταξύ των κρατών μελών και μόνο το 3 % των πολιτών της ΕΕ σε ηλικία εργασίας κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ¹ πιστεύει, ωστόσο, ότι η έλλειψη ασφάλειας δικαίου για την μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων συνιστά εμπόδιο για την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού στην Ευρώπη·
50. σημειώνει ότι η διασυνοριακή κινητικότητα δεν είναι μόνο θεμελιώδες δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ, αλλά και ζωτικής σημασίας παράγοντας για την εξασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής αποτελεσματικότητας της εσωτερικής αγοράς και της ευρωπαϊκής οικονομίας· τονίζει ότι ένας βασικός στόχος των δραστηριοτήτων της ΕΕ στον τομέα των συντάξεων θα πρέπει να είναι η εξάλειψη των εναπομενόντων εμποδίων που δυσχεραίνουν αυτήν την κινητικότητα·
51. τονίζει την ανάγκη διεύρυνσης της βάσης, μέσω του ανοίγματος των συστημάτων·
52. εκφράζει επιδοκιμασία για την πρόθεση της Επιτροπής να προαγάγει αποτελεσματικές διασυνοριακές υπηρεσίες καταγραφής· τονίζει ότι η ανάπτυξη διασυνοριακών υπηρεσιών καταγραφής - οι οποίες θα καθιστούσαν πολύ πιο εύκολο για τους πολίτες που εργάζονται σε διαφορετικά κράτη μέλη κατά τη διάρκεια μιας επαγγελματικής σταδιοδρομίας να παρακολουθούν και να διεκδικούν όλα τα συσσωρευμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματά τους - θα πρέπει να προαχθεί ως ζήτημα προτεραιότητας· υπογραμμίζει ότι οι διασυνοριακές υπηρεσίες καταγραφής θα πρέπει να διαμορφώνονται με εξαιρετικά αποτελεσματικό τρόπο, χωρίς επαχθείς νομικές και διοικητικές διαδικασίες και με χαμηλό κόστος·

3ος πυλώνας: Ιδιωτική συνταξιοδοτική αποταμίευση

53. αναφέρεται, με τις ακόλουθες βασικές δηλώσεις του, στις πρωτοβουλίες 9, 10, 13, 18, 19 και 20, οι οποίες αφορούν τον 3ο πυλώνα·
54. φρονεί ότι η σημασία, η εμβέλεια και η σύνθεση του 3ου πυλώνα διαφέρουν στα

---

¹ ΟΟΣΑ (2012), “Mobility and migration in Europe”, σελίδα 63. Πηγή: OECD Economic Surveys: European Union 2012, Εκδόσεις ΟΟΣΑ.

επιμέρους κράτη μέλη·

55. τονίζει ότι η διατήρηση επαρκών συντάξεων στον αλληλέγγυο 1ο πυλώνα και επαρκούς προστασίας για όλους θα πρέπει να αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα στα κράτη μέλη· τονίζει ότι ο 3ος πυλώνας μπορεί να διαδραματίσει συμπληρωματικό ρόλο στην ελάττωση της δημογραφικής πίεσης· απορρίπτει όλα τα μέτρα αποδόμησης του 1ου πυλώνα προς όφελος του 2ου ή του 3ου πυλώνα·
56. εκφράζει αποδοκιμασία για το γεγονός ότι τα συστήματα του 3ου πυλώνα είναι στην πλειονότητα των περιπτώσεων πιο δαπανηρά, πιο επισφαλή και λιγότερο διαφανή από τα συστήματα του 1ου πυλώνα· ζητεί σταθερότητα, αξιοπιστία και βιωσιμότητα για τον 3ο πυλώνα·
57. σημειώνει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι συντάξεις του 3ου πυλώνα διατίθενται μόνο στους ανθρώπους των οποίων το εισόδημα αρκεί για να πληρώσουν τις εισφορές· ζητεί, ως εκ τούτου, να γίνουν δεκτοί στον 3ο πυλώνα οι άνθρωποι με χαμηλά ή μεσαία εισοδήματα και να ενισχυθεί η πρόσβασή τους στον εν λόγω πυλώνα·
58. τονίζει ότι η Επιτροπή δεν διευκρίνισε στην Πράσινη Βίβλο της ποια θα είναι η νομική βάση για τις σχεδιαζόμενες ρυθμίσεις στον 3ο πυλώνα, πράγμα που θεωρεί σημαντική παράλειψη·

Πρωτοβουλία 9

59. επισημαίνει, όσον αφορά την πρωτοβουλία 9, ότι είναι απολύτως αναγκαία η άνευ όρων τήρηση της αρχής της επικουρικότητας·
60. φρονεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η ιδιωτική συνταξιοδοτική αποταμίευση θα μπορούσε να είναι αναγκαία για την εξασφάλιση επαρκούς σύνταξης· ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη στη βάση μιας προσέγγισης βέλτιστων πρακτικών και να αξιολογήσει και να βελτιστοποιήσει τα κίνητρα για ιδιωτική συνταξιοδοτική αποταμίευση, ειδικά για όσους δεν θα είχαν εξασφαλίσει επαρκή σύνταξη διαφορετικά·
61. κρίνει σκόπιμη την αξιολόγηση δοκιμασμένων διαδικασιών και προτάσεων για τη βελτιστοποίηση των κινήτρων·
62. τονίζει ότι η βασική προτεραιότητα της δημόσιας πολιτικής δεν θα πρέπει να είναι η επιδότηση των συστημάτων του 3ου πυλώνα, αλλά η εξασφάλιση επαρκούς προστασίας για όλους στο πλαίσιο ενός εύρυθμα λειτουργούντα και βιώσιμου 1ο πυλώνα·
63. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει πόσο ευάλωτα στις κρίσεις είναι τα βασιζόμενα στο κεφάλαιο συστήματα του 3ου πυλώνα και να εκδώσει συστάσεις για περιορισμό του κινδύνου·
64. προτείνει να εξετασθούν σε εθνικό επίπεδο οι νομικοί περιορισμοί του κόστους κατά τη σύναψη, τη διαχείριση, την αλλαγή παρόχου ή την αλλαγή του τύπου της σύμβασης και να εκδοθούν σχετικές συστάσεις·

65. φρονεί ότι η θέσπιση κωδίκων συμπεριφοράς όσον αφορά την ποιότητα, την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές και την προστασία των καταναλωτών στον 3ο πυλώνα θα μπορούσε να αυξήσει την ελκυστικότητα των συνταξιοδοτικών σχεδίων του 3ου πυλώνα· ενθαρρύνει την Επιτροπή να διευκολύνει την ανταλλαγή των σημερινών βέλτιστων πρακτικών στα κράτη μέλη·

Πρωτοβουλία 13

66. υποστηρίζει την εκπόνηση και την καθιέρωση σε επίπεδο ΕΕ εθελοντικών κωδίκων συμπεριφοράς - καθώς και, ενδεχομένως, συστημάτων πιστοποίησης προϊόντων - όσον αφορά την ποιότητα, την ενημέρωση και την προστασία των καταναλωτών στον 3ο πυλώνα· σε περίπτωση που οι εθελοντικοί κανόνες συμπεριφοράς δεν αποδειχθούν επιτυχείς, συνιστά στα κράτη μέλη να αναλάβουν ρυθμιστική δράση σε αυτούς τους τομείς·

67. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει με ποιο τρόπο μπορεί να γίνεται καλύτερη χρήση της νομοθεσίας του χρηματοπιστωτικού τομέα της ΕΕ όταν το ζητούμενο είναι να εξασφαλιστεί η παροχή στους καταναλωτές ακριβών και αμερόληπτων χρηματοοικονομικών συμβουλών για τα συνταξιοδοτικά και τα σχετικά με τις συντάξεις προϊόντα·

Πρωτοβουλία 18

68. καλεί την Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να επιτύχουν συμφωνία, ιδίως σχετικά με τον τρόπο αποφυγής της διπλής φορολόγησης και της διπλής μη φορολόγησης στον τομέα των διασυνοριακών συντάξεων·

69. θεωρεί τους μεροληπτικούς φόρους σοβαρό εμπόδιο στη διασυνοριακή κινητικότητα και ζητεί την άμεση κατάργησή τους, διαπιστώνοντας ταυτόχρονα ότι η ΕΕ έχει περιορισμένη αρμοδιότητα στον τομέα της φορολογικής πολιτικής των κρατών μελών·

Πρωτοβουλία 19

70. θεωρεί σκόπιμη την εξέταση των εμποδίων του δικαίου των συμβάσεων·

71. ζητεί από την Επιτροπή να εξασφαλίσει την επαρκή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων μέσω των υφιστάμενων διαρθρώσεων·

Πρωτοβουλία 20

72. υπογραμμίζει ότι τα μη βιώσιμα συστήματα του 1ου πυλώνα εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για τους εθνικούς προϋπολογισμούς·

73. υπογραμμίζει τη σημασία μιας ενιαίας μεθόδου υπολογισμού της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και του μεριδίου σε αυτήν των υποχρεώσεων που αφορούν τις συντάξεις·

74. καλεί τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων με βάση την έκθεση του 2012 για την επάρκεια των συντάξεων, να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την αποτροπή της φτώχειας των ηλικιωμένων· τονίζει ότι, εάν δεν αναληφθεί φιλόδοξη δράση για την ενίσχυση των

συνταξιοδοτικών συστημάτων εν προκειμένω, είναι πιθανό να μην επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής Ευρώπη 2020 για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό·

75. τονίζει ότι βασικός παράγοντας για τη σύσταση περισσότερο βιώσιμων και κατάλληλων συνταξιοδοτικών συστημάτων είναι η εστίαση στην εξάλειψη των ανισοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών· επισημαίνει ότι, για το σκοπό αυτό, πρέπει να ληφθούν ενισχυμένα μέτρα σε όλα τα κράτη μέλη, για παράδειγμα προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της προαγωγής ισότιμων αμοιβών, της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου, της χορήγησης συνταξιοδοτικών πιστώσεων για το σκοπό της φροντίδας παιδιών ή ηλικιωμένων, της μείωσης των περιπτώσεων μη εθελοντικής μερικής εργασίας καθώς και της βελτίωσης των εργασιακών και συνταξιοδοτικών συνθηκών στις επισφαλείς θέσεις απασχόλησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	26.2.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 44 - : 1 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Burkhard Balz, Elena Băsescu, Jean-Paul Bisset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Νικόλαος Χουντής, George Sabin Cutaș, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Syed Kamall, Othmar Karas, Wolf Klinz, Ρόδη Κράτσα-Τσαγκαροπούλου, Philippe Lamberts, Werner Langen, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Sławomir Nitras, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pervenche Berès, Sari Essayah, Sophia in 't Veld, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Nils Torvalds, Roberts Zile
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alejandro Cercas

2.10.2012

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

προς την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

σχετικά με μία ατζέντα για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις

Συντάκτης γνωμοδότησης: Sergio Gaetano Cofferati

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών καλεί την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. παρατηρεί ότι η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση έχουν διογκώσει τις υφιστάμενες δυσχέρειες που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα πολλών συστημάτων κοινωνικής προστασίας και τις τρέχουσες αλλαγές στην Ευρώπη, όπως η γήρανση του πληθυσμού, η αλλαγή των οικογενειακών δομών και η αύξηση της άτυπης εργασίας, μεταξύ άλλων παραγόντων, και θεωρεί ότι η επάρκεια και η ασφάλεια παροχής υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης συμβάλλουν αποφασιστικά στην κοινωνική συνοχή· επισημαίνει ότι το θέμα των συνταξιοδοτικών μεταρρυθμίσεων δεν μπορεί να είναι αποκομμένο από τη μεταρρύθμιση άλλων συστημάτων κοινωνικής προστασίας·
2. υποστηρίζει ότι ο βασικός σκοπός των συνταξιοδοτικών συστημάτων είναι να παρέχουν επαρκή εισοδήματα συνταξιοδότησης και να δίνουν τη δυνατότητα στους ηλικιωμένους να ζουν με αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και οικονομική ανεξαρτησία·
3. παρατηρεί ότι η αύξηση του προσδόκιμου ζωής αποτελεί θετική εξέλιξη δεδομένου ότι συνιστά άμεσο αποτέλεσμα της βελτίωσης των ευρωπαϊκών συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και του βιοτικού επιπέδου· υπογραμμίζει ότι οι συνταξιούχοι διαδραματίζουν ενεργό ρόλο και συνεισφέρουν στην κοινωνία·
4. κρίνει ότι ο αυξανόμενος αριθμός των ηλικιωμένων, κυρίως των γυναικών, που διαβιώνουν κάτω από το όριο της φτώχειας αποτελεί ανησυχητικό φαινόμενο και θεωρεί ότι τα συστήματα συνταξιοδότησης πρέπει να εγγυώνται ικανοποιητικό και αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για όλους τους πολίτες·

5. τονίζει ότι οι ΜΜΕ αποτελούν μια από τις βασικές πηγές απασχόλησης και μεγέθυνσης στην ΕΕ και μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα και την επάρκεια των συνταξιοδοτικών συστημάτων στα κράτη μέλη
6. είναι της γνώμης ότι τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να αξιολογήσουν την εναρμόνιση της ηλικίας συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής με μορφές που βασίζονται στον εθελοντισμό και την ευελιξία καθώς και με την παροχή κινήτρων για την παράταση του επαγγελματικού βίου, όπως η δυνατότητα να παρέχεται μερική συνταξιοδότηση και να συνεχίζεται παράλληλα η εργασιακή απασχόληση· τονίζει ότι για την παράταση του επαγγελματικού βίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι απαραίτητη η κοινή ευθύνη εργαζομένων, εργοδοτών και δημόσιου τομέα και ότι αυτές οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να είναι δίκαιες από κοινωνικής άποψης, να αξιολογούνται προσεκτικά όσον αφορά τις επιπτώσεις τους σε ευπαθείς ομάδες και να διενεργούνται κατά τρόπο που να ενισχύει τους μηχανισμούς αλληλεγγύης·
7. παροτρύνει τα κράτη μέλη να εξετάσουν τα ισχυρά κοινωνικοοικονομικά επιχειρήματα υπέρ της κατάργησης πολιτικών που εμποδίζουν τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας να παραμείνουν για περισσότερο καιρό ενεργοί στην αγορά εργασίας·
8. συμφωνεί με την Επιτροπή στην ανάγκη, μετά το πέρας των δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης, να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να εξακολουθούν να εργάζονται ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατό, να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν ένα ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και να τους παρέχεται η εγγύηση ότι θα συνεχίζεται η καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης·
9. φρονεί ότι οιαδήποτε δυνατότητα επιμήκυνσης της επαγγελματικής ζωής ή αύξησης της ηλικίας συνταξιοδότησης οφείλει να λαμβάνει υπόψη τη συγκεκριμένη κατάσταση των εργαζομένων σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα καθώς και των ατόμων που έχουν ξεκινήσει από πολύ νωρίς την εργασιακή τους δραστηριότητα·
10. θεωρεί ότι η καθιέρωση της ισότητας, όσον αφορά τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησεως, μεταξύ των γυναικών και των ανδρών πρέπει να συνοδεύεται από αποτελεσματικές πολιτικές υπέρ της μισθολογικής ισότητας και της εναρμόνισης της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής και ότι πρέπει να αναγνωριστεί στη σωστή της διάσταση η εργασία μέριμνας που προσφέρουν οι γυναίκες, καθώς και το καθεστώς των παρόχων άτυπης φροντίδας· ζητεί από την Επιτροπή να χαρτογραφήσει συνταξιοδοτικά συστήματα τα οποία να καθορίζουν τις συντάξεις λαμβάνοντας με τον βέλτιστο τρόπο υπόψη την ευαισθησία από πλευράς της διάστασης των φύλων και να αντιμετωπίζουν διεξοδικά τα κενά που υφίστανται στα θέματα που αφορούν τη συνταξιοδότηση των γυναικών·
11. θεωρεί ότι η εξάπλωση των άτυπων συμβάσεων και η επακόλουθη γενίκευση μη σταθερών και επισφαλών επαγγελματικών σταδιοδρομιών μπορεί να δημιουργήσει κενά στις ασφαλιστικές εισφορές, που ενδεχομένως να έχουν σημαντικές και επικίνδυνες συνέπειες όσον αφορά τις παροχές που προορίζονται για τους εν λόγω εργαζόμενους·
12. θεωρεί ότι απαιτείται μεγαλύτερη αποφασιστικότητα στην επιβολή του νόμου και στις κυρώσεις για την αντιμετώπιση της μη καταβολής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, η οποία υπονομεύει την επάρκεια και τη βιωσιμότητα των συστημάτων συνταξιοδότησης, ενώ παράλληλα δημιουργεί διακρίσεις ανάμεσα στους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις,

ανοίγοντας το δρόμο σε πρακτικές αθέμιτου ανταγωνισμού·

13. τονίζει την ανάγκη να προστατεύονται οι ασφαλισμένοι αποταμιευτές από ενδεχόμενη χρεοκοπία του συνταξιοδοτικού τους ταμείου·
14. πιστεύει ότι, λόγω της δημογραφικής αλλαγής και των αυξημένων δημοσιονομικών περιορισμών, η επάρκεια των συστημάτων συνταξιοδότησης πρέπει να διασφαλίζεται με την ενίσχυση ενός δημόσιου πυλώνα, με τη βελτίωση και τη διεύρυνση των επικουρικών επαγγελματικών συνταξιοδοτικών συστημάτων και, επιπλέον, με την ενθάρρυνση της χρήσης ιδιωτικών συνταξιοδοτικών συστημάτων προκειμένου να εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα, η δυνατότητα μεταφοράς και η ασφάλεια·
15. θεωρεί ότι χρειάζονται ισχυρά κίνητρα προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις των συνταξιοδοτικών ταμείων σε βιώσιμες και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς δραστηριότητες με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και να αποφευχθούν οι βραχυπρόθεσμες και υπερβολικά ριψοκίνδυνες επενδύσεις·
16. τονίζει την ανάγκη για βιωσιμότητα των εθνικών συνταξιοδοτικών συστημάτων των κρατών μελών με σκοπό τη δημοσιονομική σταθερότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και υπογραμμίζει επίσης ότι τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ συνδέονται κατά τέτοιο τρόπο μεταξύ τους ώστε οι συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις των εν λόγω κρατών μελών μπορούν να έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις·
17. εκτιμά ότι η κινητικότητα στην αγορά εργασίας είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική αύξηση· υπενθυμίζει τη σημασία της δυνατότητας μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, η έλλειψη της οποίας παραμένει σημαντικό εμπόδιο που αποθαρρύνει τους πολίτες από την άσκηση του δικαιώματός τους στην ελεύθερη κυκλοφορία· θεωρεί ότι είναι απαραίτητο αφενός να υπάρξει καλύτερη ενημέρωση προς τους πολίτες σχετικά με τη δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών τους δικαιωμάτων, και αφετέρου να δημιουργηθούν οι συνθήκες που θα ευνοήσουν την προστασία και τη δυνατότητα πλήρους μεταφοράς όλων των δικαιωμάτων συνταξιοδότησης, περιλαμβανομένων και των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις επικουρικές και τις συμπληρωματικές συντάξεις· για τον σκοπό αυτό, κρίνει ότι είναι απαραίτητο να διερευνηθούν όλα τα πιθανά μέσα ιδίως με στόχο την επανάληψη των διαδικασιών για την κατάρτιση οδηγίας που θα διασφαλίζει την πλήρη δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων· τονίζει επίσης ότι η δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων πρέπει να διασφαλίζεται και για τις εισφορές που έχουν καταβληθεί σε επαγγελματικά ταμεία και αντιστοιχούν σε χρονικό διάστημα το οποίο δεν επαρκεί για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους που ισχύουν για αυτά τα επαγγελματικά ταμεία·
18. θεωρεί, ως εκ τούτου, σκόπιμο να διερευνήσει η Επιτροπή όσο το δυνατόν συντομότερα πιθανούς τρόπους επίλυσης των φορολογικών και των αναλογιστικών προβλημάτων που προκύπτουν από τη μεταφορά των συντάξεων, καθώς και τρόπους θέσπισης ενός συστήματος που θα επιτρέπει την άμεση ενημέρωση σχετικά με τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που θεμελιώνονται στα κράτη μέλη της ΕΕ·
19. θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να αναθεωρηθεί η οδηγία για τις δραστηριότητες και την εποπτεία ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών

παροχών, με σκοπό την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των απαιτήσεων της οδηγίας από τα κράτη μέλη· είναι της γνώμης ότι αυτή η αναθεώρηση πρέπει να στοχεύει στην προαγωγή των διασυνοριακών δραστηριοτήτων των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών ταμείων στην ενιαία αγορά, στην εξασφάλιση επαρκούς οικονομικής επίβλεψης, στην αύξηση των επιπέδων ασφάλειας, διαφάνειας και ενημέρωσης των αποδεκτών, και στην επικαιροποίηση των κεφαλαιουχικών απαιτήσεων και των απαιτήσεων φερεγγυότητας· κρίνει επιπλέον ότι η αναθεώρηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις μεγάλες διαφορές που υφίστανται ανάμεσα στα συνταξιοδοτικά και τα ασφαλιστικά ταμεία και την πιθανή ευθύνη των εταιριών και τους υφιστάμενους μηχανισμούς διασφάλισης· θεωρεί ότι όλες οι προτάσεις για τα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά συστήματα πρέπει να αξιολογούνται διεξοδικά ως προς τις επιπτώσεις τους ιδίως δε για να ποσοτικοποιηθεί το επιπλέον κόστος το οποίο ενδέχεται να προκύψει και, κατά συνέπεια, να πλήξει την επάρκεια της παροχής συντάξεων·

20. φρονεί ότι η διαφάνεια των ιδιωτικών συνταξιοδοτικών παροχών έχει μεγάλα περιθώρια βελτίωσης· θεωρεί ότι είναι σημαντικό να έχουν οι εργαζόμενοι πρόσβαση σε αξιόπιστες και ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα – κυρίως σχετικά με τα αναμενόμενα μελλοντικά οφέλη, τους ενεχόμενους κινδύνους και όλες τις πραγματικές δαπάνες – ιδιαίτερα εκείνα που σχετίζονται με διασυνοριακές δραστηριότητες και κινητικότητα (περιλαμβανομένων του δεύτερου και του τρίτου πυλώνα)· ζητεί από την Επιτροπή να διερευνήσει περαιτέρω το ζήτημα αυτό και, εφόσον κριθεί απαραίτητο, να συντάξει αυστηρότερους κανόνες στον τομέα·
21. θεωρεί ότι οι ατομικές επικουρικές συντάξεις, καθώς συνεισφέρουν στην επάρκεια των παροχών, οφείλουν να διασφαλίζουν ένα σίγουρο εισόδημα, για το οποίο ο δικαιούχος θα πληροφορείται με επαρκή και σαφή τρόπο. Για να γίνει αυτό, απαραίτητη προϋπόθεση είναι τα ταμεία να έχουν σημαντικές απαιτήσεις φερεγγυότητας και κεφαλαιοποίησης και να λειτουργούν, κατά κύριο λόγο, μέσω μακροπρόθεσμων επενδύσεων με χαμηλό επίπεδο κινδύνου·
22. φρονεί ότι η προληπτική εποπτεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εναρμονισθεί προκειμένου να αντιμετωπισθεί ο κίνδυνος ενός «ανταγωνισμού επί τα χείρω» μέσω υποτιμολόγησης των απαιτήσεων φερεγγυότητας από τα κράτη μέλη·
23. καλεί τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν προσέγγιση βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τις συντάξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	10.7.2012
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 28 - : 1 0 : 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Jürgen Creutzmann, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Emilie Turunen, Barbara Weiler
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Raffaele Baldassarre, María Irigoyen Pérez, Emma McClarkin, Sabine Verheyen, Anja Weisgerber

20.2.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

προς την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

σχετικά με μια ατζέντα για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις
(2012/2234(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Regina Bastos

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων καλεί την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να αξιολογηθούν οι συνέπειες που έχει η δημογραφική γήρανση στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μελλοντικές γενεές θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους επαρκή συνταξιοδοτικά συστήματα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως επενδυτές για την οικονομική ανάπτυξη της ΕΕ και ως ουσιαστικοί συντελεστές στην επίτευξη του στόχου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για ποσοστό απασχόλησης 75% σε άνδρες και γυναίκες ηλικίας 20-64 ετών και για κοινωνίες χωρίς κοινωνικό αποκλεισμό·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο της τρέχουσας συζήτησης που πραγματοποιείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τα συνταξιοδοτικά συστήματα αντιμετωπίζονται περισσότερο ως βάρος για τα δημόσια οικονομικά παρά ως βασικό μέσο για την καταπολέμηση της φτώχειας των ηλικιωμένων και την ανακατανομή των οικονομικών πόρων στη διάρκεια της ζωής του ατόμου και στην κοινωνία·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συντάξεις αποτελούν την κύρια πηγή εισοδήματος των ηλικιωμένων Ευρωπαίων και ότι έχουν ως στόχο να τους εξασφαλίσουν ένα αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο και οικονομική ανεξαρτησία· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά ταύτα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 22% περίπου των γυναικών άνω των 75 ετών ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού άνω των 75 ετών είναι γυναίκες·

- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες διακόπτουν τη σταδιοδρομία τους και απασχολούνται σε θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης συχνότερα από ό, τι οι άνδρες προκειμένου να φροντίσουν παιδιά και ηλικιωμένους, καθώς και εξαρτώμενα άτομα ή αρρώστους στην οικογένεια, ότι ενδέχεται, για τους ίδιους λόγους, να επιλέγουν τη μερική απασχόληση ή χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας πιο συχνά από ό, τι οι άντρες και ότι οι εν λόγω περίοδοι διακοπής δεν λαμβάνονται υπόψη - ή εν μέρει μόνο - για τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων τους και ότι, κατά συνέπεια, η σύνταξη των γυναικών είναι συχνά χαμηλότερη από τη σύνταξη των ανδρών και οι γυναίκες είναι περισσότερο εκτεθειμένες στον κίνδυνο της φτώχειας·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπροσώπηση των γυναικών στην αγορά εργασίας μερικής απασχόλησης και στην ευέλικτη αγορά εργασίας είναι δυσανάλογη·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων που εργάζονται σε θέσεις μη δηλωμένης απασχόλησης, ιδίως στον τομέα της οικιακής εργασίας και της φροντίδας εξαρτώμενων ατόμων, είναι γυναίκες·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται σε θέσεις απασχόλησης κατώτερης κλίμακας όσον αφορά τα προσόντα, την αμοιβή και το κύρος και ότι, κατά συνέπεια, αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη εργασιακή ανασφάλεια και αμείβονται λιγότερο από τους άντρες·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι δυσκολότερο για τις γυναίκες να συνδυάσουν επαγγελματικό και οικογενειακό βίο, δεδομένου ότι οι οικογενειακές ευθύνες δεν κατανέμονται πάντα με δίκαιο τρόπο και η φροντίδα των παιδιών και άλλων εξαρτώμενων μελών της οικογένειας βαρύνει κυρίως τις γυναίκες·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών ως προς την απασχόληση, την αμοιβή, τις εισφορές, τη διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας, την αδήλωτη εργασία, την εργασιακή ανασφάλεια και τη μερική απασχόληση λόγω οικογενειακών ευθυνών, έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο ύψος των συντάξεων που δικαιούνται οι γυναίκες·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρνητικές συνέπειες που έχει στην Ευρώπη η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση στους μισθούς και την απασχόληση θα επιτείνει στο μέλλον τους κινδύνους φτώχειας των ηλικιωμένων·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μελέτη «Γυναίκες που ζουν μόνες: επικαιροποίηση», η οποία εκπονήθηκε κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Κοινοβουλίου, καταδεικνύει ότι ορισμένα από τα υπάρχοντα συστήματα συνταξιοδότησης είναι πιθανό να επιδεινώνουν τις ανισότητες ανάμεσα στα φύλα, ιδίως όσον αφορά τις γυναίκες που ζουν μόνες·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έγγραφο εργασίας του ΟΟΣΑ αριθ. 116 σχετικά με την κοινωνία, την απασχόληση και τη μετανάστευση, με τίτλο «Μαγειρική, φροντίδα και εθελοντισμός: η μη αμειβόμενη εργασία ανά τον κόσμο» (Veerle Miranda), καταδεικνύει τη σημασία της μη αμειβόμενης εργασίας που δεν έχει ακόμα αναγνωριστεί στα εθνικά συνταξιοδοτικά συστήματα·

- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ΕΕ, το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων ηλικίας μεταξύ 55 και 64 ετών είναι μόλις 47,4% ενώ το ίδιο ποσοστό για τις γυναίκες είναι μόνο 40,2%· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένες χώρες της ΕΕ μόνο το 2% του συνόλου των κενών θέσεων εργασίας καλύπτεται από άτομα ηλικίας 55 ετών και άνω· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εν λόγω χαμηλά ποσοστά απασχόλησης προκαλούν ενδογενεακό χάσμα συνταξιοδότησης μεταξύ ανδρών και γυναικών, καθώς και διαγενεακό χάσμα το οποίο έχει ως αποτέλεσμα σημαντικές διαφορές μεταξύ των γενεών όσον αφορά τους οικονομικούς πόρους·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προβολή των επιπτώσεων των μεταρρυθμίσεων που αφορούν τις συντάξεις έχει συνήθως ως βάση άνδρες εργαζόμενους με πλήρες ωράριο, αδιάκοπη σταδιοδρομία και μέσο εισόδημα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αναλογιστικοί πίνακες ζωής βάσει φύλου επηρεάζουν αρνητικά τον υπολογισμό των συντάξεων των γυναικών και προβλέπουν χαμηλότερα ποσοστά αναπλήρωσης για τις γυναίκες·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες απασχολούνται συχνά σε χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας και έχουν λιγότερη ευελιξία στην αγορά εργασίας ιδίως μετά την ηλικία των 50 ετών, και ότι το γεγονός αυτό καθιστά πολύ πιο δύσκολη την αποταμίευση χρημάτων για συνταξιοδοτικά προγράμματα·
1. τονίζει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη απαιτείται η μεταρρύθμιση των συνταξιοδοτικών συστημάτων ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπιστούν οι δημογραφικές εξελίξεις και οι μεταβαλλόμενες αγορές εργασίας· υπογραμμίζει ότι οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να είναι κοινωνικά δίκαιες και να ενισχύουν τους μηχανισμούς αλληλεγγύης και την ισότητα των φύλων· τονίζει ότι θα πρέπει να εξασφαλίζεται η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων στις μεταρρυθμίσεις, καθώς και η κατάλληλη ανακοίνωση των μεταρρυθμίσεων στους πολίτες·
  2. τονίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίξουν την έρευνα σχετικά με τις επιπτώσεις που έχουν οι διαφορετικοί τύποι τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των συντάξεων όσον αφορά τον κίνδυνο φτώχειας στην τρίτη ηλικία, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου· ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν ιδιαίτερος υπόψη την εξέλιξη των αναγκών των ανθρώπων σε προχωρημένη ηλικία, όπως, π.χ., τη μακροπρόθεσμη φροντίδα, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι ηλικιωμένοι, ιδίως οι γυναίκες, θα μπορούν να λαμβάνουν επαρκή σύνταξη και να ζουν με αξιοπρέπεια·
  3. τονίζει ότι η συνταξιοδοτική πολιτική συνιστά βασικό στοιχείο της κοινωνικής πολιτικής και ότι οι συντάξεις αποτελούν μηχανισμό άμεσης οικονομικής αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, καθώς και επένδυση στο μέλλον·
  4. υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την επεξεργασία συνταξιοδοτικών συστημάτων και τονίζει τα οφέλη μιας συνολικής και συντονισμένης προσέγγισης σε ενωσιακό επίπεδο·
  5. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη συνεπή εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών στα συνταξιοδοτικά ασφαλιστικά συστήματα, καθώς και την εξάλειψη των διακρίσεων εις βάρος των γυναικών στα συστήματα επαγγελματικών συντάξεων, έτσι ώστε να μην ενισχύονται τα υφιστάμενα πρότυπα που ήδη θέτουν τις γυναίκες σε μειονεκτική θέση όσον αφορά τις

παροχές και τις εισφορές·

6. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ να πραγματοποιήσουν εμπειριστατωμένη αξιολόγηση του αντικτύπου όλων των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και ιδίως στα συστήματα συνταξιοδότησης, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την απασχόληση και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των γυναικών, όπως είναι οι περικοπές σε εγκαταστάσεις ημερήσιας φροντίδας και εγκαταστάσεις για ηλικιωμένους, οι συνταξιοδοτικές πολιτικές κ.ά.·
7. υπενθυμίζει την ανάγκη να λάβουν μέτρα τα κράτη μέλη για την εξάλειψη των διαφορών στις αμοιβές και στα εισοδήματα των δύο φύλων για την ίδια εργασία, καθώς και τις διαφορές ως προς την πρόσβαση σε θέσεις ευθύνης και τις ανισότητες στην αγορά εργασίας, οι οποίες επηρεάζουν και τις συντάξεις, με αποτέλεσμα να υπάρχει ουσιαστική διαφορά ανάμεσα στις συντάξεις που καταβάλλονται στις γυναίκες και τις πολύ υψηλότερες συντάξεις που καταβάλλονται στους άντρες· ζητεί από την Επιτροπή να προωθήσει την αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας· επισημαίνει ότι, παρά τις αναρίθμητες εκστρατείες, τους στόχους και τα μέτρα των τελευταίων ετών, το χάσμα όσον αφορά τις αμοιβές εξακολουθεί να μη δείχνει σημάδια υποχώρησης·
8. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να ληφθούν επειγόντως μέτρα για την καταπολέμηση του χάσματος όσον αφορά τις αμοιβές ανάμεσα στα φύλα στον ιδιωτικό τομέα, το οποίο είναι ιδιαίτερα έντονο στα περισσότερα κράτη μέλη·
9. ζητεί από τα κράτη μέλη να προωθήσουν την ευελιξία ως προς το όριο της ηλικίας συνταξιοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου και εξασφαλίζοντας την παροχή ελάχιστης σύνταξης·
10. επισημαίνει ότι στα εθνικά συνταξιοδοτικά συστήματα που δεν λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των γυναικών που ζουν μόνες ούτε η διάσταση του φύλου γενικότερα, οι γυναίκες κατά κανόνα υφίστανται έμμεση διακριτική μεταχείριση και είναι περισσότερο εκτεθειμένες στον κίνδυνο της φτώχειας·
11. επισημαίνει ότι, παρόλο που το ευέλικτο ωράριο εργασίας και οι θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης καθιστούν ευκολότερη την επίτευξη ισορροπίας ανάμεσα στην εργασία και την προσωπική ζωή, ιδίως για τις γυναίκες, συνεπάγονται επίσης χαμηλότερους μισθούς και, ως εκ τούτου, χαμηλότερες συντάξεις στο μέλλον· τονίζει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των χαμηλών μισθών και ουσιαστικά το σύνολο των πολύ χαμηλών μισθών αφορά τη μερική απασχόληση και ότι το 80% περίπου των φτωχών μισθωτών είναι γυναίκες·
12. τονίζει την ανάγκη να μειωθούν οι διαφορές στην αμοιβή ανδρών και γυναικών, που έχουν ως συνέπεια, για ίδια προσόντα και ίση εργασία, μικρότερο εισόδημα και υψηλό ποσοστό φτωχών γυναικών όταν συνταξιοδοτηθούν ή χηρέψουν·
13. αναγνωρίζει την ανάγκη αναπροσαρμογής της ηλικίας συνταξιοδότησης για άντρες και γυναίκες, ώστε να ληφθεί υπόψη η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης, σε συνδυασμό με μια καλύτερη πρόσβαση στη διά βίου μάθηση, καλύτερη εναρμόνιση της επαγγελματικής, οικογενειακής και ιδιωτικής ζωής και προώθηση της ενεργού γήρανσης·

14. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια προσέγγιση σχετικά με τη συνταξιοδότηση που θα βασίζεται στον κύκλο ζωής, η οποία θα λαμβάνει υπόψη ολόκληρη την επαγγελματική σταδιοδρομία του ατόμου, συμπεριλαμβανομένων παύσεων και αλλαγών στη σταδιοδρομία, έτσι ώστε να αντανakλά τα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη της μη αμειβόμενης εργασίας στον τομέα της φροντίδας και τα σύγχρονα εργασιακά πρότυπα·
15. υπογραμμίζει τη σημασία της εξίσωσης της ηλικίας συνταξιοδότησης για άνδρες και γυναίκες και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας των ηλικιωμένων γυναικών και ανδρών ώστε να μπορούν να παραμένουν στην αγορά εργασίας, γεγονός που θα συμβάλει σημαντικά στην αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των ηλικιωμένων εργαζομένων στο εργατικό δυναμικό·
16. τονίζει ότι οι μακρές κατά μέσο όρο περίοδοι μερικής απασχόλησης, οι χαμηλότεροι μισθοί και οι λιγότερες κατά μέσο όρο ώρες εργασίας την εβδομάδα έχουν σοβαρές συνέπειες στο εισόδημα των γυναικών, τα επιδόματα κοινωνικής προστασίας και, μακροπρόθεσμα, στις συντάξεις τους·
17. υπογραμμίζει ότι το υψηλότερο προσδόκιμο επιβίωσης των γυναικών δεν πρέπει να λειτουργεί εις βάρος τους στον υπολογισμό των συντάξεων·
18. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής που ενθαρρύνει την ανάπτυξη της επικουρικής ιδιωτικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης ώστε να αυξηθούν τα εισοδήματα των συνταξιούχων·
19. τονίζει ότι ο πρώτος πυλώνας θα πρέπει να εξακολουθήσει να είναι ο κύριος πάροχος συνταξιοδότησης και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου ο δεύτερος και ο τρίτος πυλώνας να καταστούν περισσότερο προσπελάσιμοι και διαφανείς για τις γυναίκες, δεδομένου ότι οι γυναίκες επί του παρόντος έχουν λιγότερες ευκαιρίες για τη δημιουργία επικουρικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης απ' ό, τι οι άνδρες·
20. παροτρύνει τα κράτη μέλη να τηρούν και να επιβάλλουν την τήρηση της νομοθεσίας σχετικά με τα δικαιώματα μητρότητας, ώστε οι γυναίκες να μη ζημιώνονται όσον αφορά το επίπεδο των συντάξεων εκ του γεγονότος ότι έγιναν μητέρες κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου·
21. τονίζει ότι θα πρέπει να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να παρέχουν καλύτερη ενημέρωση στους πολίτες τους έτσι ώστε να μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τον προγραμματισμό της συνταξιοδότησής τους εν πλήρη επιγνώσει·
22. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεωρούν τις περιόδους κατά τις οποίες οι γυναίκες ή οι άνδρες οφείλουν να ασχοληθούν με τη φροντίδα των παιδιών ή άλλων εξαρτώμενων μελών των οικογενειών τους, καθώς και με την οικιακή εργασία, ως πραγματικές ασφαλιστικές περιόδους για τον προσδιορισμό και τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων·
23. εκτιμά ότι η εξατομίκευση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων είναι απαραίτητη από τη σκοπιά της ισότητας των φύλων και ότι πρέπει επίσης να κατοχυρωθεί η εξασφάλιση πολλών ηλικιωμένων γυναικών που σήμερα βασίζονται στη σύνταξη χηρείας και σε άλλα

παράγωγα δικαιώματα·

24. τονίζει ότι οι κοινωνικές πολιτικές και οι κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων και άλλων εξαρτώμενων ατόμων είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι γυναίκες έχουν ίσες ευκαιρίες με τους άντρες να βρουν αμειβόμενη εργασία, συμβατή με την οικογενειακή και προσωπική ζωή τους, η οποία θα τους επιτρέπει να έχουν επαρκή δικαιώματα συνταξιοδότησης, ώστε να μπορούν να λαμβάνουν αξιοπρεπή σύνταξη στην τρίτη ηλικία·
25. υπογραμμίζει την ανάγκη να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν, στο πλαίσιο των κοινωνικών τους συστημάτων, και κατά τη στιγμή της συνταξιοδότησης, τη συχνότερη συμμετοχή των γυναικών στην παροχή μέριμνας και την πλαισίωση των εξαρτώμενων ατόμων·
26. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να προτείνουν νέες λύσεις για την οικονομική αξιοποίηση και τον υπολογισμό, κατά την επιμέτρηση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, της νόμιμα ασκούμενης άτυπης εργασίας·
27. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκκληση που διατυπώνεται στη Λευκή Βίβλο όσον αφορά την ανάπτυξη ενός συστήματος «μονάδων φροντίδας εξαρτώμενου ατόμου», δηλαδή τον συνυπολογισμό στη σύνταξη των περιόδων φροντίδας εξαρτώμενων ατόμων, τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες, όπως προβλέπεται ήδη σε ορισμένα κράτη μέλη·
28. ζητεί η συμμετοχή και η δέσμευση των γυναικών στη λειτουργία ενώσεων για παιδιά, άτομα με αναπηρία ή ακόμη εξαρτώμενα άτομα, να μπορεί να ληφθεί υπόψη για την αναγνώριση προηγούμενης εμπειρίας που θα τους παρέχει τη δυνατότητα να αποφεύγουν κενά στη σταδιοδρομία τους τα οποία θα περιόριζαν το μέγεθος της μελλοντικής σύνταξής τους·
29. ζητεί από τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, όπου είναι απαραίτητο, ώστε να αποφεύγονται οι μεγάλες διαφορές στα επίπεδα σύνταξης ανδρών και γυναικών, και να μελετήσουν το ενδεχόμενο καθιέρωσης διορθωτικών παραγόντων που θα λαμβάνουν υπόψη τα κενά στην καταβολή εισφορών λόγω της βραχυπρόθεσμης απασχόλησης·
30. επαναλαμβάνει εκ νέου ότι είναι σημαντικό να καταπολεμηθούν τα στερεότυπα με βάση το φύλο τα οποία παραδοσιακά υποβιβάζουν τον ρόλο της εργασίας των γυναικών και έχουν ως αποτέλεσμα να αμείβεται λιγότερο η εργασία των γυναικών·
31. ζητεί από τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για τη δημιουργία προσιτών και ποιοτικών υπηρεσιών φύλαξης των παιδιών και πλαισίωσης των εξαρτώμενων ατόμων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	19.2.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 30 - : 2 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Ulrike Lunacek, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Izaskun Bilbao Barandica, Minodora Cliveti, Silvia Costa, Anne Delvaux, Nicole Kiil-Nielsen, Doris Pack, Licia Ronzulli, Angelika Werthmann, Мария Габриел

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	21.3.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 32 -: 4 0: 6
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Σουλβάννα Ράπτη
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Philippe De Backer, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Wim van de Camp